

Ortaöğretim
Güzel Sanatlar Lisesi

ÇOKSES Lİ KORO

Ders Kitabı

10

Yazar

Güngör HATİPOĞLU

DEVLET KİTAPLARI

ÜÇÜNCÜ BASKI

....., 2019

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI .....: 6517
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ.....: 869

Her hakkı saklıdır ve Milli Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metni ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz

Editör

Yrd.Doç.Dr. Hakan BAĞCI

Dil Uzmanı

Anıl DEVGİ

Program Geliştirme Uzmanı

Ali KAYA

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

Aydemir KELEŞ

Rehberlik ve Gelişim Uzmanı

Özlem TEKİN

Görsel Tasarım Uzmanı

Ayça ŞAHİN

Grafik Tasarım Uzmanı

Cem ŞAHİN

Nota Yazımı

Ali Ayhan TÜLEK

ISBN 978-975-11-4388-4

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 21.07.2017 gün ve 11084974 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiş, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 28.05.2019 gün ve 10443977 sayılı yazısı ile üçüncü defa 2.393 adet basılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

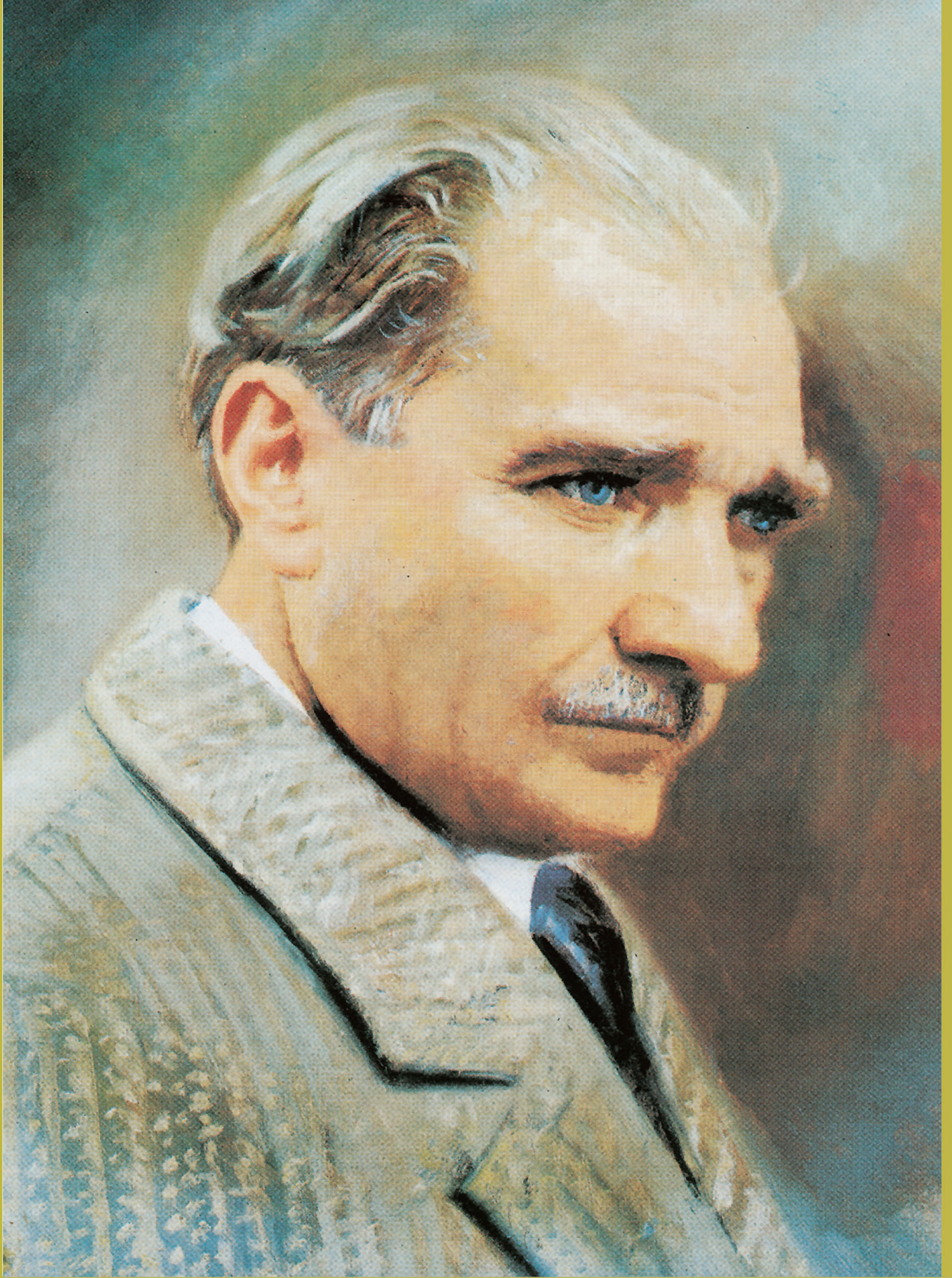
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaid bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İSTİKLÂL MARŞI (*)

Söz: Mehmet Akif ERSOY
Müzik: Osman Zeki ÜNGÖR

Moderato

(1) Kork ma sön mez bu şa fak lar da yü zen — al san
(2) Çat ma kur ban o la yım çeh re ni ey naz lı hi

cak Sön me den yur du mun üs tün de tü ten en son o cak O
lâl Kah ra man ır kı ma bir gül ne bu şid det bu ce lâl Sa

be nim — mil le ti min yıl dı zı dır par la ya cak O be
na ol — maz dö kü len kan la rı mız son ra he lâl Hak kı

nim dir o be nim mil le ti min dir an cak
dır Hak k'a ta pan mil le ti min is tik lâl

(*) İstiklâl Marşı'nın birinci sözlerini söylerken virgül (,) , ikinci sözlerini söylerken ise yıldız (*) işaretlerinin bulunduğu yerlerde nefes alınız.

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

KORODA SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI

1. Koroda Ses Eğitimi Uygulamaları	14
Koroda Ses Eğitimi Uygulamalarına Giriş	14
Koro Nedir?	14
Koro Müziğinde Kullanılan Terimler	14
Koroda Şarkı Söylerken Duruşumuz Nasıl Olmalıdır?	15
Bedensel Rahatlama Egzersizleri	16
Diyafram Nefesi	18
Nefes Egzersizleri	19
Ses İçin Isınma Egzersizleri	20
Arim Şim Şim	20
Ya İnken Domas Solma	23
Leman Hanım	24
Yu Ya (Piyano eşlikli)	26
Yu Ya	29
Na Ne Ni No Nu	30
Tekerlemeler	35
Kendimizi Değerlendirelim	40

2. ÜNİTE

KORODA SESLER

1. Koroda Ses Türleri	42
Yetişkin İnsan Sesleri	42
Çocuk Sesleri	42
Koroda Ses Türlerinin Önemi	43
Dostluk	44
Kısa Veda	44
Yalvarış (Yeni Dünya Senfonisi'nden)	45
Ay	46
Kendimizi Değerlendirelim	48

3. ÜNİTE

KORO MÜZİĞİNE GİRİŞ

1. Koroda Şarkı Söylemeye Giriş	50
Kanon ve Kanonun Özellikleri	50
Tek Sesli Şarkılarda Ses Bütünlüğü ve Şarkının Türüne Uygun Söylemek	50
Ne Güzel Şarkı Böyle (4 Sesli Kanon)	51
Dumanlı Dağlar (2 Sesli Kanon)	51
Ata'ya (2 Sesli Kanon)	51
Yedi Cüce (2 Sesli Kanon)	52
Pınar (2 Sesli Kanon)	52

Tekerim (3 Sesli Kanon)	53
Gençlik	53
Solfej Kanonu	54
Dostlar Kanonu	55
Mutluluk Şarkısı	56
Kendimizi Değerlendirelim	57

4. ÜNİTE KORO MÜZİĞİNDE ÇOKSESLİLİĞE GİRİŞ

1. İki, Üç, Dört Sesli Eser Seslendirme	60
Süpürgesi Yoncadan	61
Ha Buradan Aşağı	62
Dere Geliyor	63
Denizciler	64
Gece	65
Mor Koyun	66
İleri Marşı	67
Zimterelelli	68
Müziğe Çağrı	70
Atatürkçüyüz	72
Vatan Marşı	73
Kendimizi Değerlendirelim	74

5. ÜNİTE KORO MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

1. Orta Çağ Dönemi ve Koro	76
Orta Çağ (476-1400)	76
Gregoryan Ezgilerin Genel Özellikleri	76
Organum	76
Orta Çağ'ın Önemli Bestecileri	77
Guido'nun Eli	77
Orta Çağ Koro Müziğinin Stil ve Yorum Özellikleri	77
Verbum Patris Humonatur (Motet)	78
2. Rönesans Dönemi ve Koro	79
Rönesans	79
Rönesans Müziğinin Genel Özellikleri	80
Koral	80
Madrigal	80
Rönesans Dönemi'nin Önemli Bestecileri	80
Rönesans Dönemi Müziğinin Stil ve Yorum Özellikleri	80
Dona Nobis Pacem (3 Sesli Kanon)	81

3. Barok Dönemi ve Koro	83
Barok Dönemi	83
Barok Müziğinin Genel Özellikleri	84
Oratoryo	84
Kantat	84
Barok Dönemi Önemli Bestecileri	84
Barok Dönemi Müziğinin Stil ve Özellikleri	84
Aller Augen Wearten Auf Dich (Motet)	85
Kendimizi Değerlendirelim	87

6. ÜNİTE ESER UYGULAMALARI

1. Eser İnceleme, Çözümleme, Seslendirme	90
İstiklâl Marşı	91
İstiklâl Marşı (Dört sesli)	92
Mustafam	94
Dumlupınar Marşı	96
Karahisar Kalesi	97
Adımız Andımızdır	98
Bir Gün Daha Sona Erdi (İki Sesli)	98
Bir Gün Daha Sona Erdi (Dört Sesli)	100
Kahraman Erler	102
Burçak Tarlası	103
Bebek	105
Kuşlar (İki Sesli Kanon)	106
Ufacık Taşlardan	107
Yurda Veda	108
Kutlu Olsun Yeni Yıl	109
Korobushka	110
Kırlara Doğru	112
Dindirindin Villancico	113
Yine Bir Gölünhal	115
Ey Bülbül Güzel Kuş	117
Köy Yolunda	119
Ömür de Çiçek Gibi	122
Güzel Sanatlar Lisesi Marşı	123
Öğretmen Marşı	124

EKLER	126
Cevap Anahtarı	130
Terimler Sözlüğü	131
Kaynakça	135

KİTABIN TANITIMI

Ünite numarasını gösterir.

Ünite adını gösterir.

Ünite kapaklarını gösterir.

Ünitenin bölümlerini gösterir.

Hazırlık çalışmalarını gösterir.

1. ÜNİTE

KORODA SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI

"Sanatsız kalan bir milletin, hayat damarlarından biri kopmuş demektir"
Mustafa Kemal ATATÜRK

1. Koroda Ses Eğitimi Uygulamalarına Giriş

"Koro, koro müziği, fonasyon, entonasyon, artikülasyon, rezonans, postür ve diyafram nefes" terimlerini anlamlarını araştırınız.

Koro Nedir?

Koro teriminin kökeni, Yunanca "choros" ve Latince "chorus" kelimelerine dayanmaktadır. Kısa ve özü bir tanımı koro; sayısal oluşum, ses türü, ses kapasitesi ve tını bakımından dengeli, önceden belirlenen bir modelle uygun olarak tek ya da çok sesli müzik yapılarını seslendirme-yorumlama amacıyla oluşturulan, etkinliklerle toplumun kültür ve sanat yapmasına katkıda bulunan ses topluluğudur. Korolar; farklı yaratıcılardan, farklı kültürlerden gelen fakat müzik gibi tek bir öğide birleşen insanlardan oluşur.

Korodaki bireyler; bir yandan birlikte olma bilincini ve psikomotor becerilerini ilerletirken diğer taraftan da sanatsal kavrama düzeylerini ve estetik değerlerini geliştirirler.

Koro eğitimi; bireyleri seslerini doğru, temiz, güzel ve etkili kullanabilme becerisi kazandırır. Bu beceriler gelişkin birey, çevresi ile müziksel bir iletişim içinde olur. Kendi ses grubunu seslendiren diğer ses gruplarını da dinler. Dolayısıyla bireyin müzikal bilinci, hem yorumlayıcı hem de dinleyici olarak gelişir.

Güzel ve etkili şekilde söyleyebilmek için söylenen eserin türü, dönemi ve üslubu ile ilgili müziksel özelliklerinin de bilmesi gerekir. Bunun için koro eğitimi sürecinde, müzik tarihi, müzik türleri ve müzik biçimlerinin bilgilerin kazandırılması önemlidir.

Koro ve müzik eğitimi, bireylerin iyi alışkanlıklar kazanmalarını sağlar. Çünkü sanat eğitimi, erdemli ve iyi insan olmanın önemli unsurlarıdır. Zaman içinde, kazınan tüm güzel alışkanlıklar, koronun her bir üyesi aracılığı ile topluma kazandırılmış olur. Böylece toplumun yalnız müzik kültürü değil, genel eğitim düzeyi ve dolayısıyla kültürel yapısı da olumlu yönde ilerleme kaydedebilir.

10 | Görsel Koro 10

Ünitelere ait bölüm başlıklarını gösterir.

Etkinlikleri gösterir.

1. ÜNİTE

Doğru ayaklar duruşu

Yanlış ayaklar duruşu

Doğru oturuş

Yanlış oturuş

Bedensel Rahatlama Egzersizleri

Vücudunuzu yeterince esnetmek, yumuşatmak ve esnetmek garhi söyleyken rahat olmanızı sağlar. Bu esnetme tipki antrenman yapmadan önce ısınma egzersizleri yapan sporcular gibi çok sesli korodaki garhi söyleyeni müzisyenlerde performanslarını sergilemeden önce bedensel rahatlama egzersizlerini yapmalıdır.

Vücudunuzu yumuşatmak, esnetmek ve rahatlatmak için her koro çalışmadan önce aşağıdaki hareketleri yapınız:

1. Boyunuzu sağ omuzunuza doğru zorlamadan esnetiniz ve 5 sn. bu pozisyonda kalınız.
2. Boyunuzu sol omuzunuza doğru zorlamadan esnetiniz ve 5 sn. bu pozisyonda kalınız.
3. Çenenizi yukarı kaldırarak boyununuzu vücudunuzun arkasına doğru esnetiniz ve 5 sn. bu pozisyonda kalınız.

12 | Görsel Koro 10

Ünitelere ait alt konu başlıklarını gösterir.

KİTABIN TANITIMI

Ders dışı etkinlikleri gösterir.

KORODA SESLER

Aşağıdaki örnekte ise kadın sesleri için "orta do" tonlarını erkek seslerinde, bir oktav aşağıdaki fa anahtarında gösterilen "do" sesi tınlar:

Ders Dışı Etkinlik

Söyler Celal EHRİME'nin, ezgiyi Fahir CAŞELİN'E ait olan "Ben" marşını 4 sesli versiyonunu dinleyiniz.

- Eseri dinlerken önce sadece soprano sesleri duyulmaya başlar.
- Bazı partileri duyulmaya başlanarak eseri yeniden dinleyiniz.
- Tenor partisini duyulmaya başlanarak eseri yeniden dinleyiniz.
- Alto partisini duyulmaya başlanarak eseri yeniden dinleyiniz.
- En son olarak, tüm sesleri eşli duyulmaya başlanarak eseri yeniden dinleyiniz.

Koroda Ses Türlerinin Önemi

Koro çalışmalarına başlamadan önce ses türlerinin doğru tespit edilmesi gerekir. Çünkü kendi ses türünüzün dışında bir ses grubunda şarkı söylemek, ses sağlığını zaraar verebilir. Örneğin "bas" olduğunuz halde "tenor" partisi söylemek ya da "alto" olduğunuz halde "soprano" partisi söylemek, ses sağlığını olumsuz etkileyebilir.

Koroda, her ses türünün görevi farklıdır. Her ses grubu, aynı bir öneme sahiptir. Ana sesçi, genel olarak "soprano" partisinde olmakla birlikte bu bir kural değildir. Bir ses grubu ana sesçi seslerinden diğer ses grupları eşyine eşlik eder" pozisyonundadır. Özellikle "a capella" yani enstrüman eşliği olmayan koralarda, eşlik eden seslerin önemi büyüktür. Alto ve tenor ses gruplarına, ana partiler adı da verilir. Eşlik eden sesler, tipik enstrüman eşliği gibidir. Ait

Yukarıdaki eseri seslendiren diğer partilerinizi de dinleyiniz.

Çoksesli koro şarkı söylemek:

- Diğer partileri de duyarak söyleyiniz.
- Mikastal düzenlemeler okutarak söyleyiniz.
- Eseri, ana sesçi hangisi partide ise o partiyi eşlik edecek ve özellikle o partinin iyi duyulmasını sağlayacak şekilde seslendiniz.
- Koro yönetimi işaretiyle yönlendirilmeye çalışınız.

Çoksesli Koro 10 | 39

Bilgi notu bölümlerini gösterir.

Uyarı bölümlerini gösterir.

Kendimizi değerlendirelim bölümlerini gösterir.

2. ÜNİTE

KENDİMİZİ DEĞERLENDİRELİM

- Koroda şarkı söyleyen ses türleri arasında uyum olmasın ne gibi sorunlara karşılaşılabiliyoruz? Söyleyiniz.
- Koro müziğinde kullanılan ses türleri nelerdir? Söyleyiniz.
- Koroda ses türlerinin önemini açıklayınız.
- Çoksesli koro müziğinde kullanılan ses türlerinin özellikleri nelerdir? Söyleyiniz.
- Aşağıdaki ses türlerinden hangisi ince erkek sesini temsil etmektedir?
A. Soprano B. Alto C. Bas D. Tenor E. Bariton
- Kadın ve erkek sesleri arasında kaç oktavlık tını farkı vardır?
A. 1 B. 2 C. 3 D. 4 E. 5

KONTROL LİSTESİ

YÖNERGE: Koroda Sesler ünitesindeki bilgi ve becerilerinizi değerlendirmek amacıyla verilen, aşağıdaki kontrol listesini öğretmenin izni ile doldurunuz. Kontrol listesindeki davranışları gözlemleyenler için "gerçekleşti", gözlemlenmeyenler için "gerçekleşmedi" sütununa (✓) işareti koyunuz.

Sıra No	Gözlemlenen Davranışlar	Gerçekleşti	Gerçekleşmedi
1	Okurken doğru şarkı söyleme pozisyonunu aynı karşısında uygular.		
2	Ayaktaki doğru şarkı söyleme pozisyonunu aynı karşısında uygular.		
3	Bedensel rahatlama hareketlerini uygular.		
4	Bağlı (ligato) soluk çalışmalarını uygular.		
5	Kısa-kesik (staccato) soluk çalışmalarını uygular.		
6	Hafif (piano) soluk çalışmalarını uygular.		
7	Orta kuvvette (mezzoforte) soluk çalışmalarını uygular.		
8	Kuvvetli (forte) soluk çalışmalarını uygular.		
9	Gitliçe kuvvetlenen (crescendo) soluk çalışmalarını uygular.		
10	Gitliçe hafiflenen (decrescendo) soluk çalışmalarını uygular.		

Not: Gerçekleşti için her davranış için 10 puan atılır.

44 | Çoksesli Koro 10

Kontrol Listesi formunu gösterir.

Okuma bölümünü gösterir.

1. ÜNİTE

DOSTLUĞA YÜRÜMEK

Hayat, hüzün, azim, bazen biten, bazen başlanan, bazen derinleşen, bazen berraklaşan ama her daim emirdir bir sudur. Yeşenden tat almak, suyla dostane sohbetlere dalmak ve o suda anılmaktır. Anılmaksa teniz bir gönülle bağlanmaktır yaşamla. İçindekiler sevgiyle... Günün acıklığını aksettirmektir çevremle... Düşünceyi yansıtmak, düşünceyle dost olabilmektir. Hayatla hakiki bağları kurmaktır. Yoksa, yalvararak bir fursat değil, azimle yürümektir. Kime, neye, neye değil; sevgiye, dostluğa ilerlemektir...

Her yıl yapılan "ben iyi buğday" yarışmasını yine aynı çiftçi kazanmıştı. Çiftçiyi bu işin sırrı soruldu. Çiftçi, soruyu "Benim sarm, kendi buğday tohumlarını komşularınla paylaşmaktaydım" diye cevapladı.

"Elinizdeki kaliteli tohumları rakiplerinizle mi paylaşıyorsunuz? Ama neden böyle bir şeyi ihtiyaç duyuyorsunuz? Siz rakipsiniz." denildiğinde ise,

"Neden olmasın?" dedi çiftçi, "Bilmediğiniz bir şey var: Rüzgar olgunlaşmakta olan buğdaydan poleni alır ve tarlaları başka yere. Bu nedenle, komşuların kendi buğday yetiştirmesi demek, benim ürünümün kalitesinin de düşük olması demektir."

Eğer en iyi buğday yetiştirmek istiyorsam komşuların da iyi buğday yetiştirmesine yardımcı olmam gerekir."

Önce dostuz hepimiz. Çünkü dünyayı yaradığımız temelinde vardır sevgi. Aynı havayı teneffüs ederken, aynı sofraya otururken, paylaşarak sevgiyi ve dostluğu perçinlemeli. Dostluk köprüleri kurmak; insanları dostluğa seyahat ettirmek ve bir araya merhem, bir kalbe ilham, bir gönle deman olmakla başlar.

Dilini bilmesek de aynı ritmi tutarız şarkılarda, solara aynı hüzünlü bakızın, birinin gökkuşuğuna diğerinin ağladığı; diğerinin ağladığına diğerinin güldüğü; anı rastlayan bir duşumlar evreni sofrasındadır. Hiç tanımadığımız bir insana neva görülen haksızlık karşısında aynı tepkiyi veririz. Bunlar, içimize korulan dostluk köprüsünün ayaklarıdır. Ancak bir türlü yol alamayız o ayakların üstüne, geçebilmek diye dost adını alır.

Emrin sofrasında herkesi yenecek kadar yiyecek varken ve sınırlı olan herkesin "benim", "ben'im" olsun diye sehtobekler, egocentrik yapıyor unutulmuş "Yaradın" verdiğimiz sudur...

Bu yüzden, Dostoyevski'nin söylediği gibi "insan ağlasın görünken bir şeydir." insan ağlamak, nefesini almaktır. Küçük hesaplar, dar düşünceler aşmaktır. Tüm kötülükler, insanın sevgiyle yaptığı işbirliğinin eseri.

Bazen hayat, bize her ne pahasına olursa olsun istediğimizi elde etmeyi tavsiye etse de... Sahibekârlık, samimiyetsizlik, kıyıcı kalmaz... Amacımıza ulaşma yolunda hepisi mabuh görülebilir de bu çok tehlikeli kuzuya düşmemeliyiz. Çünkü uyandırılmak için meşru olabiliriz. Başkalarının sırtına basmaya, bilimsel haklarına maras olamayız. Hepimiz meşruite bütünü kurtulduğumuz... Biz yaparsak da yaparızın meşru kabul eden bir zihniyetin parçası olduğumuz için meşruuz.

Bu topraklarda yetişen dost insanın ruhu yeni bağımızda iken ayrılmak patikasında geçirmekten vazgeçmek gerek. Olmazlar üzerinde değiliz, ortak nokta üzerinde buluruz... Başkalarını bekler, kötü hesapları ve amanda uğrunun yaraları bir bölgeyi götürür bir farkına varmazlar. Oysa dostluk kurmak, dost olmayı bilmek yaşamı sevici ve insani, yaşamı seyarınası kılar. Sadece kendimizde meşru olarak huzuru yakalamamız olası değildir.

34 | Çoksesli Koro 10

Eser adını gösterir gösterir.

1. ÜNİTE

Ses İçin İsinma Egzersizleri

- Ses egzersizleri esnasında, çalılan eşyilerin tonajlarıyla birlikte piyano gibi bir eşyik çalgıyla duyulmasında antonasyonun doğruluğu açısından fayda vardır.
- Ses sırtları konusunda, çalılan grubu göre bir eşyik gösterilir. Yapılan her egzersizde, grubun yapılabildiği göre daha fazla sesler çalınabilir ya da daha fazla sesler çalınabilir. Egzersizler, yay gruplarına ve seslerin mutasyon durumlarına göre düzenlenir.
- Egzersizlerin ses sırtlarında yapılan çalışmalar, genelde belirli yetenekli olmadık zaman kişi için zorlayıcı bir uygulamadır. Bu durumda "ses sağlığı açısından" ses sırtlarını, bu sesler için çok üst; pes sesler için de çok alt sesler için kullanılması konusunda çok zorlanmamaları tavsiye edilir. Herdostları ses sırtının daha geniş, orta bölgelere doğru çekilmesi ve bu hedefe ulaşmak için yavaş ve sabırlı olmaları önerilir.

Egzersiz 1 **Arim Şim Şim**

İspanyol Ezgisi
Düzenleyen: Yücel Elmas

6 | Çoksesli Koro 10

Egzersiz numarasını gösterir.

ÜNİTE 1

KORODA SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI

*“Sanat, güzelliğin ifadesidir.
Bu anlatım sözle olursa şiir,
ezgi ile olursa müzik, resim ile
olursa ressamlık, oyma ile olursa
heykeltıraşlık, bina ile olursa
mimarlık olur.”*

Mustafa Kemal ATATÜRK

**1. Koroda Ses Eğitimi
Uygulamalarına Giriş**

“Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.”
Mustafa Kemal ATATÜRK

KORODA SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI

1. Koroda Ses Eğitimi Uygulamalarına Giriş

Koro Nedir?

Koro teriminin kökeni, Yunanca “khoros” ve Latince “chorus” kelimelerine dayanmaktadır (Görsel 1). Kısa ve öz bir tanımla koro; sayısal oluşum, ses türü, ses kapasitesi ve tını bakımından dengeli, önceden belirlenen bir modele uygun olarak tek ya da çok sesli müzik yapıtlarını seslendirme-yorumlama amacıyla oluşturulan, etkinlikleriyle toplumun kültür ve sanat yaşamına katkıda bulunan ses topluluğudur. Korolar; farklı yaratılışlardan, farklı kültürlerden ve farklı sosyoekonomik düzeylerden gelen fakat müzik gibi tek bir olguda birleşen insanlardan oluşur.

Görsel 1: Koro

Korodaki bireyler, bir yandan birlikte olma bilinçlerini ve psikomotor becerilerini iletirken diğer taraftan da sanatsal kavrama düzeylerini ve estetik değerlerini geliştirirler.

Koro eğitimi; bireylere seslerini doğru, temiz, güzel ve etkili kullanabilme becerisi kazandırır. Bu beceriler gelişirken birey, çevresi ile müziksel bir iletişim içinde olur. Kendi ses grubunu seslendirirken diğer ses gruplarını da dinler. Dolayısıyla bireyin müzikal bilinci, hem yorumlayıcı hem de dinleyici olarak gelişir.

Güzel ve etkili şarkı söyleyebilmek için söylenen eserin türü, dönemi ve üslubu ile ilgili müziksel özelliklerinin bilinmesi gerekir. Bunun için koro eğitimi sürecinde, müzik tarihi, müzik türleri ve müzik biçimleri bilgilerinin kazanılması önemlidir.

Koro ve müzik eğitimi, bireylerin iyi alışkanlıklar kazanmalarını sağlar. Çünkü sanat eğitimi, erdemli ve iyi insan olmanın önemini vurgular. Zaman içinde, kazanılan tüm güzel alışkanlıklar, koronun her bir üyesi aracılığı ile topluma kazandırılmış olur. Böylece toplumun yalnız müzik kültürü değil, genel eğitim düzeyi ve dolayısıyla kültürel yapısı da olumlu yönde ilerleme kaydeder.

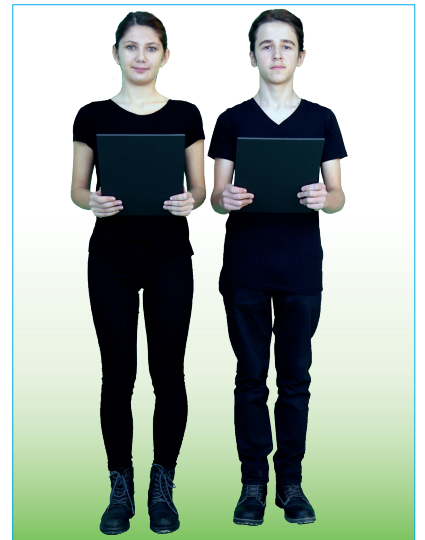
Koro Müziğinde Kullanılan Terimler

Artikülasyon	: Boğumlama.
Postür	: Duruş.
Fonasyon	: Ses çıkarma.
Rezonans	: Fiziksel anlamda, ilk titreşimin, kendisi ile uyumlu ikinci bir titreşim başlatması.
Entonasyon	: Doğru tonlama.

KORO TÜRLERİ	ÖZELLİKLERİ
TEK SESLİ KOROLAR	Tek sesli müzik yapar.
ÇOK SESLİ KOROLAR	Çok sesli müzik yapar.
ODA KOROSU	Üye sayısı 12-24 veya 20-25 kişidir.
BÜYÜK KORO	Üye sayısı 90-100 kişidir.
GELENEKSEL MÜZİK KOROLARI	Türk halk müziği ve Türk sanat müziği eserlerini seslendirir.
DİNİ KOROLAR	Dini müzik eserlerini seslendirir.
OPERA KOROLARI	Opera gösterimleri esnasında görev yapar.
PROFESYONEL KOROLAR	Koro üyeliğini meslek olarak seçen kişilerden oluşur.
AMATÖR KOROLAR	Koro üyeliğini meslek olarak yapmayan fakat müzik zevkini geliştirmek isteyen bireylerden oluşur.
OKUL KOROLARI	Eğitim amaçlıdır.
KADIN KOROLARI	Kadın seslerinden oluşur.
ERKEK KOROLARI	Erkek seslerinden oluşur.
ÇOCUK KOROLARI	Çocuk seslerinden oluşur.
KARMA KOROLAR	Kadın ve erkek seslerinden oluşur.

Koroda Şarkı Söylerken Duruşumuz Nasıl Olmalıdır?

Koroda şarkı söylerken öncelikle fiziksel rahatlığın ve yumuşamanın oluşturulması gerekir. Ses ve nefes açma egzersizleri esnasında dik duruş pozisyonu korunmalı, diyaframın açık olması sağlanmalıdır. Bu egzersizler, her koro çalışmasından önce mutlaka yapılmalı ve egzersiz süresi -80 dakikalık bir ders için- 10 ila 20 dakika arasında olmalıdır. Hem ayakta hem de oturarak sergilenen performanslarda, vücut ağırlığının ayaklara dengeli bir biçimde dağılması sağlanmalıdır (Görsel 2-6).

Görsel 2: Dosya ile ayakta duruş

Görsel 3: Koroda duruş

Görsel 4: Koroda duruş (yandan görünüş)

Görsel 5: Koroda oturuş (dosyalı)

Görsel 6: Koroda oturuş

Bedensel Rahatlama Egzersizleri

Vücudunuzu yeterince ısıtmak, yumuşatmak ve esnetmek şarkı söylerken rahat olmanızı sağlar. Bu sebeple, tıpkı antrenman yapmadan önce ısınma egzersizleri yapan sporcular gibi çok sesli koroda şarkı söyleyen müzisyenler de performanslarını sergilemeden önce bedensel rahatlama egzersizlerini yapmalıdır.

Vücudunuzu yumuşatmak, esnetmek ve rahatlatmak için her koro çalışmasından önce aşağıdaki hareketleri yapınız.

1. Boynunuzu sağ omzunuza doğru zorlamadan esnetiniz ve 5 sn. bu pozisyonda kalınız (Görsel 7).
2. Boynunuzu sol omzunuza doğru zorlamadan esnetiniz ve 5 sn. bu pozisyonda kalınız (Görsel 8).
3. Çenenizi yukarı kaldırarak boynunuzu vücudunuzun arkasına doğru esnetiniz ve 5 sn. bu pozisyonda kalınız (Görsel 9).

4. Başınızı, parmak uçlarınızı görecektir şekilde öne doğru eğerek boyununuzu esnetiniz ve 5 sn. bu pozisyonda kalınız (Görsel 10).
5. Boynunuzu, önce sağ tarafa sonra da sol tarafa doğru yarım daire çizer gibi esnetiniz (Görsel 11).
6. Ellerinizi, kollarınızı ve bacaklarınızı "hazır ol" pozisyonunda kapatınız. Ardından belinizi önce sağa, sonra da sola doğru esneterek 5'er sn. bekleyiniz. Bu hareketi, her iki yön için de 5'er kez tekrar ediniz (Görsel 12).
7. Ellerinizi belinize koyunuz. Belinizi dairesel hareketlerle sağa ve sola çevirerek esneme çalışması yapınız (Görsel 13).

Bu hareketleri yaparken nefesinizi burnunuzdan alıp ağızınızdan -balon üfler gibi- geri veriniz. Bu hareketleri, her 4 yön için de beşer kez tekrarlayınız.

Görsel 7: Boynun sağ omuza doğru esnetilmesi

Görsel 8: Boynun sol omuza doğru esnetilmesi

Görsel 9: Boynun vücudun arkasına doğru esnetilmesi

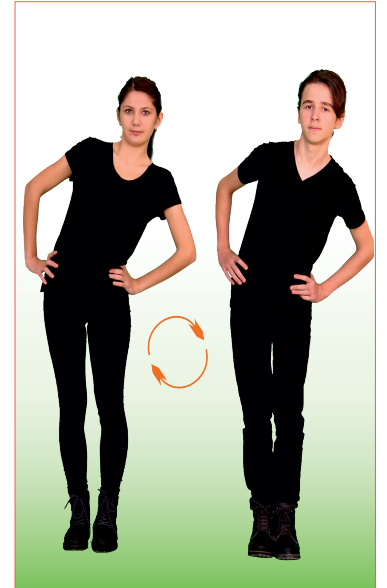
Görsel 10: Başın öne doğru esnetilmesi

Görsel 11: Boynun yarım daire şeklinde esnetilmesi

Görsel 12: Belin esnetilmesi

Görsel 13: Belin dairesel hareketle esnetilmesi

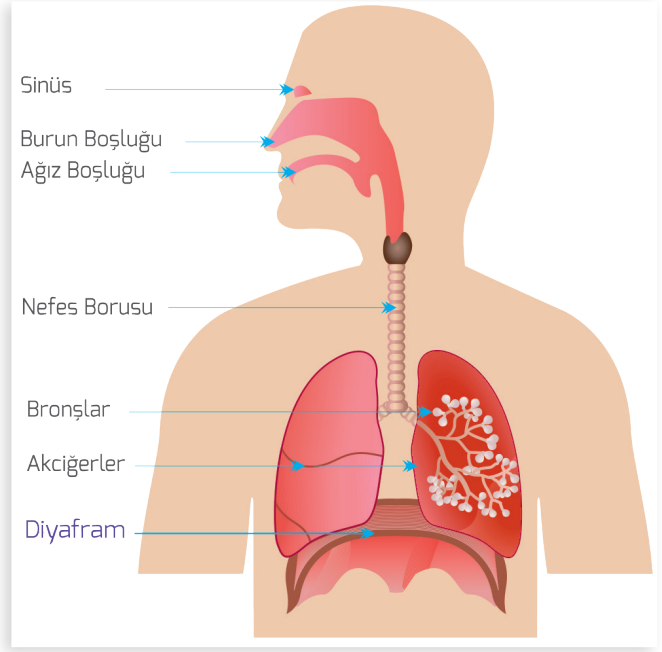
Diyafram Nefesi

Göğüs ve karın boşluklarını birbirinden ayıran ince ve geniş kasa “diyafram” denir (Görsel 14).

Şarkı söylerken kullanmamız gereken nefes, diyafram nefesidir. Çünkü diyafram nefesinin kalp üzerindeki yükü, akciğer nefesine göre daha azdır. Ayrıca diyafram nefesi daha uzun, daha ritmik ve istenen basınçta geri boşaltılarak kullanılmaya uygun bir nefes türüdür.

Günlük hayatta hem insanlar hem de diğer canlılar, farkında olmadan diyafram nefesi kullanır. Örneğin;

- Çiçek koklarken aldığımız nefes, diyafram nefesidir (Görsel 15).
- Şaşırma ve korkma gibi aniden gelişen olaylar karşısında otomatik olarak aldığımız nefes, diyafram nefesidir (Görsel 16).
- Sirtüstü yattığımızda aldığımız nefes, diyafram nefesidir.
- Bedenimizi öne doğru eğdiğimizde aldığımız nefes, diyafram nefesidir (Görsel 17).
- Köpeklerin, sıcak havalarda dilleri dışarıdayken yaptıkları solunum sırasında aldıkları nefes, diyafram nefesidir (Görsel 18).

Görsel 14: Diyafram

Diyafram nefesi alındığında göğüs bölgesinin üst kısmı şişmez. Yalnızca karın bölgesi şişer.

Görsel 15: Nefes alma

Görsel 16: Şaşırma ve korkma

Görsel 17: Öne doğru eğilme

Görsel 18: Köpeklerin sıcak havalarda aldığı nefes

Ses İçin Isınma Egzersizleri

- Ses egzersizleri esnasında, çalışılan ezgisel çizginin fonksiyonlarıyla birlikte piyano gibi bir eşlik çalgısıyla duyurulmasında entonasyonun doğruluğu açısından fayda vardır.
- Ses sınırları konusunda, çalışılan gruba göre bir esneklik gösterilir. Yapılan her egzersizde, grubun yapabilirliğine göre daha tiz (ince) seslere çıkılabilir ya da daha pes (kalın) seslere inilebilir. Egzersizler, yaş gruplarına ve seslerinin mutasyon durumlarına göre düzenlenir.
- Egzersizlerin ses sınırlarında yapılan çalışmalar, gerekli teknik yeterlilik olmadığı zaman kişi için zorlayıcı bir uygulamadır. Bu durumda -ses sağlığı açısından- ses sınırlarının, tiz sesler için çok üst; pes sesler için de çok alt düzeylerde kullanımı konusunda çok zorlanmaması tavsiye edilir. Hedeflenen ses sınırının daha geriye, orta bölgelere doğru çekilmesi ve bu hedefe yavaş yavaş ulaşılması önerilir.

Egzersiz 1

Arim Şim Şim

İspanyol Ezgisi
Düzenleyen: Yücel Elmas

A - rim şim şim A - ram şam şam A - ra - mi - ya fa - si - ka A - ra - mi - ya fa - si - ka

5
A - rim şim şim A - ram şam şam A - ra - mi - ya fa - si - ka Fa - si - ka

9
A - rim şim A - ram şam A - ra - mi - ya fa - si - ka A - ra - mi - ya fa - si - ka

13
A - rim şim A - ram şam A - ra - mi - ya fa - si - ka Fa - si - ka

17
A - rim şim şim A - ram şam şam A - ra - mi - ya fa - si - ka A - ra - mi - ya fa - si - ka

21
A - rim şim şim A - ram şam şam A - ra - mi - ya fa - si - ka Fa - si - ka

25
A - rim şim A - ram şam A - ra - mi - ya fa - si - ka A - ra - mi - ya fa - si - ka

29

A - rim şim A - ram şam A - ra - mi - ya fa - si - ka Fa - si - ka

33

A - rim şim şim A - ram şam şam A - ra - mi - ya fa - si - ka A - ra - mi - ya fa - si - ka

37

A - rim şim şim A - ram şam şam A - ra - mi - ya fa - si - ka Fa - si - ka

41

A - rim şim A - ram şam A - ra - mi - ya fa - si - ka A - ra - mi - ya fa - si - ka

45

A - rim şim A - ram şam A - ra - mi - ya fa - si - ka Fa - si - ka

49

A - rim şim şim A - ram şam şam A - ra - mi - ya fa - si - ka A - ra - mi - ya fa - si - ka

53

A - rim şim şim A - ram şam şam A - ra - mi - ya fa - si - ka Fa - si - ka

57

A - rim şim A - ram şam A - ra - mi - ya fa - si - ka A - ra - mi - ya fa - si - ka

61

A - rim şim A - ram şam A - ra - mi - ya fa - si - ka Fa - si - ka

65

A - rim şim şim A - ram şam şam A - ra - mi - ya fa - si - ka A - ra - mi - ya fa - si - ka

1. ÜNİTE

69

A - rim şim şim A - ram şam şam A - ra - mi - ya fa - si - ka Fa - si - ka

73

A - rim şim A - ram şam A - ra - mi - ya fa - si - ka A - ra - mi - ya fa - si - ka

77

A - rim şim A - ram şam A - ra - mi - ya fa - si - ka Fa - si - ka

Egzersiz 2

Ya İken Domas Solma

İspanyol Ezgisi

Düzenleyen: Yücel ELMAS

Ya i - ken do - mas - sol - ma do - mas - sol - ma do - mas - sol - ma

5
Ya i - ken do - mas - sol - ma do - mas - sol mas - sol - ma

9
Ya i - ken do - mas - sol - ma do - mas - sol - ma do - mas - sol - ma

13
Ya i - ken do - mas - sol - ma do - mas - sol mas - sol - ma

17
Ya i - ken do - mas - sol - ma do - mas - sol - ma do - mas - sol - ma

21
Ya i - ken do - mas - sol - ma do - mas - sol mas - sol - ma

25
Ya i - ken do - mas - sol - ma do - mas - solm - ma do - mas - sol - ma

29
Ya i - ken do - mas - sol - ma do - mas - sol mas - sol - ma

33
Ya i - ken do - mas - sol - ma do - mas - solm - ma do - mas - sol - ma

37
Ya i - ken do - mas - sol - ma do - mas - sol mas - sol - ma

Egzersiz 3

Leman Hanım

Azize IŞIK

Le - man Ha - nim uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu

7 Le - man Ha - nim uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu

13 Le - man Ha - nim uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu

19 Le - man Ha - nim uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu

25 Le - man Ha - nim uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu

31 Le - man Ha - nim uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu

37 Le - man Ha - nim uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu

43 Le - man Ha - nim uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu

49 Le - man Ha - nim uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu

55 Le - man Ha - nim uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu

61
Le - man Ha - nım uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu ____

67
Le - man Ha - nım uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu ____

73
Le - man Ha - nım uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu ____

79
Le - man Ha - nım uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu ____

85
Le - man Ha - nım uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu ____

91
Le - man Ha - nım uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu ____

97
Le - man Ha - nım uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu ____

103
Le - man Ha - nım uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu ____

109
Le - man Ha - nım uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu ____

115
Le - man Ha - nım uz - zun boy - lu ko - ca - sı da kı - sa boy - lu ____

Egzersiz 4

Yu Ya

Piyano

The first system of the musical score for 'Yu Ya' consists of two staves. The top staff is a vocal line in 2/4 time, featuring a melody with notes G4, A4, B4, C5, and D5, with lyrics 'Yu Ya Yu Ya Yu Ya' under a slur. The bottom staff is a piano accompaniment in 2/4 time, with a bass line of G3, F3, E3, D3 and a treble line of G4, A4, B4, C5, D5, with chords in the right hand.

The second system of the musical score for 'Yu Ya' consists of two staves. The top staff is a vocal line in 2/4 time, featuring a melody with notes D5, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, with lyrics 'Yu Ya Yu Ya Yu Ya Yu' under a slur. The bottom staff is a piano accompaniment in 2/4 time, with a bass line of D3, C3, B2, A2 and a treble line of D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, D5, with chords in the right hand.

The third system of the musical score for 'Yu Ya' consists of two staves. The top staff is a vocal line in 2/4 time, featuring a melody with notes D5, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, with lyrics 'Ya Yu Ya Yu Ya Yu Ya' under a slur. The bottom staff is a piano accompaniment in 2/4 time, with a bass line of D3, C3, B2, A2 and a treble line of D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, D5, with chords in the right hand.

22

Yu Ya Yu Ya Yu Ya Yu

29

Ya Yu Ya Yu Ya Yu Ya

36

Yu Ya Yu Ya Yu Ya Yu

43

Ya Yu Ya Yu Ya Yu Ya

50

Yu Ya Yu Ya Yu Ya Yu

57

Ya Yu Ya Yu Ya Yu Ya

64

Yu Ya Yu Ya Yu Ya Yu

Egzersiz 5

Yu Ya

Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya

10 Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____

19 Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya

28 Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____

37 Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya

46 Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____

55 Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya

64 Yu _____ Ya Yu _____ Ya Yu _____ Ya

Egzersiz 6

Na Ne Ni No Nu

Piyano

Na - Ne - Ni - No - Nu   Na - Ne - Ni - No - Nu   Na - Ne - Ni - No -

6 Nu   Na - Ne - Ni - No - Nu   Na - Ne - Ni - No - Nu   Na - Ne - Ni - No -

12 Nu   Na - Ne - Ni - No - Nu   Na - Ne - Ni - No - Nu

17

Na-Ne-Ni-No - Nu Na-Ne-Ni-No - Nu Na-Ne-Ni-No - Nu

23

Na - Ne - Ni - No - Nu Na - Ne - Ni - No - Nu Na - Ne - Ni - No -

28

Nu Na - Ne - Ni - No - Nu Na - Ne - Ni - No - Nu

33

Na - Ne - Ni - No - Nu   Na - Ne - Ni - No - Nu   Na - Ne - Ni - No -

38

Nu   Na - Ne - Ni - No - Nu   Na - Ne - Ni - No - Nu   Na - Ne - Ni - No -

44

Nu   Na - Ne - Ni - No - Nu   Na - Ne - Ni - No - Nu

49

Na-Ne-Ni-No - Nu   Na-Ne-Ni-No - Nu   Na-Ne-Ni-No - Nu

55

Na-Ne-Ni-No - Nu   Na-Ne-Ni-No - Nu   Na-Ne-Ni-No - Nu

61

Na - Ne - Ni - No - Nu   Na - Ne - Ni - No - Nu   Na - Ne - Ni - No -

1. ÜNİTE

66

Nu Na - Ne - Ni - No - Nu Na - Ne - Ni - No - Nu

71

Na - Ne - Ni - No - Nu Na - Ne - Ni - No - Nu Na - Ne - Ni - No - Nu

77

Na - Ne - Ni - No - Nu Na - Ne - Ni - No - Nu Na - Ne - Ni - No -

82

Nu Na - Ne - Ni - No - Nu Na - Ne - Ni - No - Nu

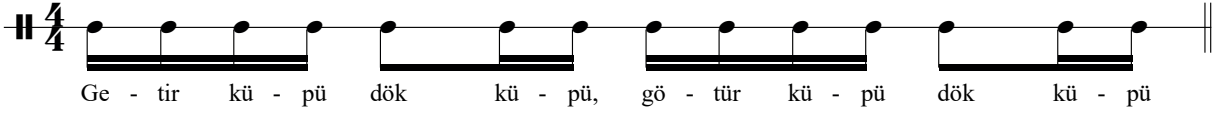
Tekerlemeler

Tekerleme okumak, dil gelişiminize katkıda bulunur. Telaffuz etme becerinizi ve bellek gücünüzü geliştirir. Hızlı düşünme ve konuşma yeteneğinizi destekler.

Aşağıdaki tekerlemeleri yüksek sesle ve önce ağır bir ritimle, daha sonra da hızlı bir tempoyla okuyunuz. Siz de çeşitli kaynaklardan tekerleme, sayışma ve maniler bulup arkadaşlarınızla paylaşınız.

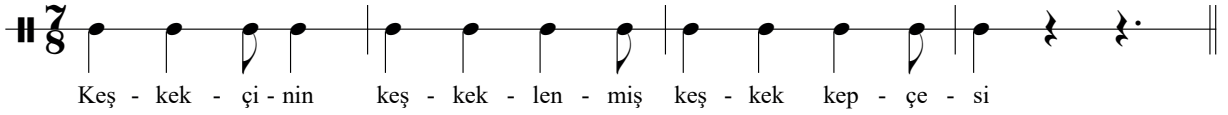
Getir küpü, dök küpü, götür küpü, dök küpü.

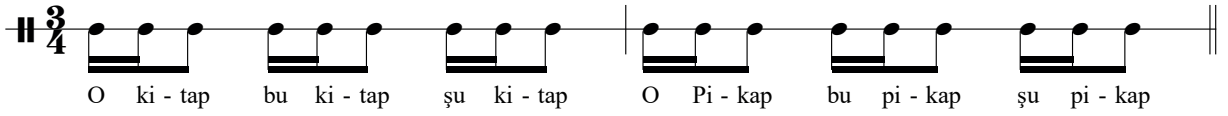
Çarşıda koza ucuz, çarşıda darı ucuz, çarşıda boza da ucuz mu?

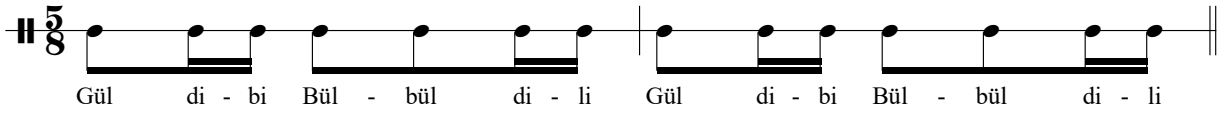
Keşkekçinin keşkeklenmiş keşkek kepçesi.

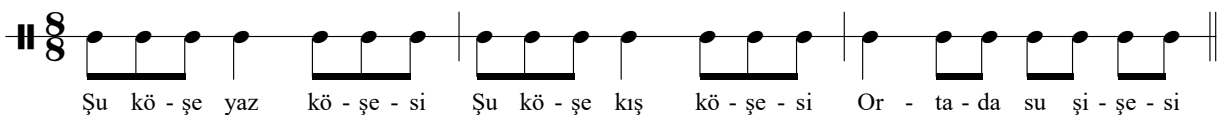
O kitap, bu kitap, şu kitap. O pikap, bu pikap, şu pikap.

Gül dibi, bülbül dili, gül dibi, bülbül dili.

Şu köşe yaz köşesi, şu köşe kış köşesi ortada su şisesi.

Siz de aşağıdaki tekerlemeleri tartım kalıpları ile yazınız.

- Falcı, falcının falına, “fasa fiso” dedi.
- Bu bankaya eski veznedar gelecek, bu bankaya eski vezne dar gelecek.
- Bu evi yıkıp yapsak da mı otursak yoksa yıkmasak onarsak da mı otursak?
- Pireli peyniri perhizli pireler tepelerse pireli peynirler de pır pır pervaz ederler.
- Ocak kıvılcımlandırıcılardan mısın, kapı gıcirdaticılardan mısın? Ne ocak kıvılcımlandırıcılardanım ne kapı gıcirdaticılardanım.

- Falcı, falcının falına, “fasa fiso” dedi.

||-----||

- Bu bankaya eski veznedar gelecek, bu bankaya eski vezne dar gelecek.

||-----||

- Bu evi yıkıp yapsak da mı otursak yoksa yıkmasak onarsak da mı otursak?

||-----||

- Pireli peyniri perhizli pireler tepelerse pireli peynirler de pır pır pervaz ederler.

||-----||

- Ocak kıvılcımlandırıcılardan mısın, kapı gıcirdaticılardan mısın? Ne ocak kıvılcımlandırıcılardanım ne kapı gıcirdaticılardanım.

||-----||

DOSTLUĞA YÜRÜMEK

Hayat; hızla akan, bazen bulanık, bazen dalgalanan, bazen berraklaşan ama her daim arındıran bir sudur. Yaşamdan tat almak, suyla dostane sohbetlere dalmak ve o suda arınmaktır. Arınmaksa temiz bir gönülle bağlanmaktır yaşama. İçindeki sevgiyle... Güneşin sıcaklığını aksettirmektir çevrene... Düşmüşse yardım eli, ihtiyacı olana dost olabilmektir. Hayatla hakiki bağlar kurmaktır. Yakıcı, yıkıcı bir hırsla değil, azimle yürümektir. Kine, rekabete değil; sevgiye, dostluğa ilerlemektir...

Her yıl yapılan “en iyi buğday” yarışmasını yine aynı çiftçi kazanmıştı. Çiftçiye bu işin sırrı soruldu. Çiftçi, soruyu “Benim sırrım, kendi buğday tohumlarımı komşularımla paylaşmakta yatıyor.” diye cevapladı.

“Elinizdeki kaliteli tohumları rakiplerinizle mi paylaşıyorsunuz? Ama neden böyle bir şeye ihtiyaç duyuyorsunuz? Siz rakipsiniz.” denildiğinde ise “Neden olmasın?” dedi çiftçi, “Bilmediğiniz bir şey var: Rüzgâr olgunlaşmakta olan buğdaydan poleni alır ve tarladan tarlaya taşır. Bu nedenle, komşularımın kötü buğday yetiştirmesi demek, benim ürünümün kalitesinin de düşük olması demektir. Eğer en iyi buğdayı yetiştirmek istiyorsam komşularımın da iyi buğdaylar yetiştirmesine yardımcı olmam gerekir.”

Önce dostuz hepimiz. Çünkü dünyanın yaratılışının temelinde vardır sevgi. Aynı havayı teneffüs edenler, aynı sofraya oturanlar, paylaşarak sevgiyi ve dostluğu perçinlemeli. Dostluk köprüleri kurmak; tanımadıklarımıza seyahat etmekle ve bir yaraya merhem, bir kalbe ilham, bir gönle derman olmakla başlar.

Dilini bilmesek de aynı ritmi tutarız şarkılarda, acılara aynı hüznle bakarız, birinin güldüğüne diğerinin ağladığı; diğerinin ağladığına ötekisinin güldüğü az rastlanan bir durumdur evrenin sofrasında. Hiç tanımadığımız bir insana reva görülen haksızlık karşısında aynı tepkiyi veririz. Bunlar, içimize konulan dostluk köprüsünün ayaklarıdır. Ancak bir türlü yol olamayız o ayakların üstüne, geçebilsin diye dost adımları.

Evrenin sofrasında herkese yetecek kadar yiyecek varken ve sınırlıyken herkesin payesi, “ben”im olsun diye sahtekârlık, açgözlülük yapar unuturuz Yaradan’a verdiğimiz sözleri...

Bu yüzden, Dostoyevski’nin söylediği gibi insan, aşılması gereken bir şeydir. İnsanı aşmak, nefisini aşmaktır. Küçük hesapları, dar düşünceleri aşmaktır. Tüm kötülükler, insanın egosuyla yaptığı işbirliğinin eseri.

Bazen hayat, bize her ne pahasına olursa olsun istediğimizi elde etmeyi tavsiye etse de... Sahtekârlık, samimiyetsizlik, kuyu kazma... Amacımıza ulaşma yolunda hepsi mubah görülse de bu çok tehlikeli tuzağa düşmemeliyiz. Çünkü uyanıklık övünülecek bir meziyet değildir. Başkalarının sırtına basmayı, birilerinin hakkına mani olmayı gerektirir. Hepimiz mesulüz bütün kötülüklerden. Biz yapmasak da yapanları meşru kabul eden bir zihniyetin parçası olduğumuz için mesulüz.

Bu topraklarda yetişen dost insanların ruhu yanı başımızda iken ayrılıkların patikalarında gezinmekten vazgeçmek gerek. Olmazlar üzerinde değil, ortak noktalar üzerinde buluşmak... Başkalaştırmalar, kendimizi kötü hissettirir ve aramızda uçurum yaratan bir boşluğa götürür bizi. Oysa dostluk kurmak ve dost olmayı bilmek yaşama sevinci verir insana, yaşamı yaşanılabilir kılar. Sadece kendimizle meşgul olarak huzuru yakalamamız olası değildir.

Hepimiz aynı gemideyiz. Sözlerimize, davranışlarımıza, zihniyetimize sadece kendimizi doyurmak, kendimizin ihtiyaçlarını karşılamak, egomuzu tatmin etmek gibi duygular yön verirse ve herkes o gemiyi başka yerinden hırpalamaya başlarsa sonuç herkes için kötü olur. Bir sorun varsa hepimizindir. Bize dokunmayan yılanlar da bin yaşamasın.

Bugün yaptığımız iyilikler, mutlaka iyilik olarak vücut bulacaktır hayatta. Bize olması gerekmez, bazen dönecektir bir başkasına. Neme lazım der ve umursamazsak insanları, uzun vadede mutsuz olan hepimiz oluruz. Neden mi? Yaşadığın yeri cennet yapmadığın müddetçe kaçtığın her yer cehennemdir, çünkü.

Ergüven ASLAN, Zamanın Kıyısında Yaşayanlara Mektup, (www.eba.gov.tr)

KENDİMİZİ DEĞERLENDİRELİM

1. Duruş, solunum, ses üretme ve yayma, dil ve konuşma kavramlarının koro müziğindeki önemini vurgulayınız.

.....
 .....
 .....
 .....

2. Koroda şarkı söylemek, ruh ve beden sağlığını nasıl etkiler? Açıklayınız.

.....
 .....
 .....
 .....

3. Solunum çalışması yapmanın koroda şarkı söylemeye ne gibi etkileri olduğunu açıklayınız.

.....
 .....
 .....
 .....

4. Ses açma egzersizlerinin çok sesli korodaki faydaları nelerdir? Söyleyiniz.

.....
 .....
 .....

5. Tekerleme söylemek dil gelişimini nasıl etkiler?

.....
 .....

Kısa ve özlü bir tanımla koro; sayısal oluşum, ses türü, ses kapasitesi ve tını bakımından dengeli, önceden belirlenen bir modele uygun olarak tek ya da çok sesli müzik yapıtlarını seslendirme-yorumlama amacıyla oluşturulan, etkinlikleriyle toplumun kültür ve sanat yaşamına katkıda bulunan ses topluluğudur.

6. Bu bilgiler ışığında koroyu oluşturan bireyler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Aynı kişilik tiplerinden oluşurlar.
 B) Birbirine benzer kültürlerden meydana gelmelidir.
 C) Benzer sosyo- ekonomik düzeylere sahiptirler.
 D) Farklı yaratılışlardan oluşurlar.
 E) Müzik gibi tek bir olguda birleşmeyen insanlardan oluşur.

- I- Çiçek koklarken aldığımız nefes
 II- Şaşırma ve korkma gibi aniden gelişen olaylar karşısında otomatik olarak aldığımız nefes
 III- Sırt üstü yattığımızda aldığımız nefes
 IV- Bedenimizi öne doğru eğdiğimizde aldığımız nefes
 V- Köpeklerin, sıcak havada dilleri dışarıda yaptıkları solunum sırasında aldıkları nefes.

7. Yukarıdaki öncüllerden hangisi ya da hangileri diyafram nefesidir?

- A) Yalnız I   B) I-II ve III   C) II-III ve IV   D) I –II ve V   E) I-II-III-IV ve V

GRUP DEĞERLENDİRME FORMU

Etkinlik Adı
Öğrencinin Adı-Soyadı
Arkadaşlarının Adı-Soyadı
Öğrenci Numaraları
Sınıfı
Tarih

YÖNERGE: Bu form, arkadaşlarınızı değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Arkadaşlarınızın çalışmalarını en doğru yansıtan seçeneğe (✓) işareti koyunuz.

Sıra No	ÖLÇÜTLER	Her zaman	Bazen	Hiçbir zaman
1	Arkadaşlarım, etkinlikten önce gerekli egzersizleri yapar.			
2	Arkadaşlarım, her derste 10-20 dakika arası gevşeme hareketi yapar			
3	Arkadaşlarım, toplu olarak solunum alıştırmaları yapar.			
4	Arkadaşlarım, toplu olarak ses üretme ve yayma alıştırmaları yapar.			
5	Arkadaşlarım, toplu çalışmalarda fiziksel duruşlarına dikkat eder.			
6	Arkadaşlarım, toplu olarak dil ve konuşma alıştırmaları yapar.			
7	Arkadaşlarım nefes ve ses uyumuna dikkat eder.			
8	Arkadaşlarım, her derste 10-20 dakika arası duruş alıştırmaları yapar.			
TOPLAM				

Not: Değerlendirmenin sonunda iki kez "bazen" ya da bir kez "hiçbir zaman" seçeneğini işaretlediyseniz başarılı bir şekilde çalışmaya devam edebilmek için grubun bu ölçütleri tekrar kazanmasına yardımcı olmalısınız.

ÜNİTE 2

KORODA SESLER

İbn-i Sina der ki: “Birbiriyle uyumlu olup olmadığı yönünden sesleri ve bu sesler arasındaki zaman sürelerini araştıran matematiksel bir ilimdir müzik.”

Mevlâna, Allah âşıklarının ruhunun müzik ile beslendiğini söyler.

Shakespeare’e göre ise müzik, yeri ve göğü kimsenin dayanamayacağı şekilde sarsar. Söz ve ses, insanların duygularını anlatmaları için olmazsa olmazdır.

1. Koroda Ses Türleri

KORODA SESLER

Korodaki ses türlerinin, birbirleriyle olan müzikal uyumu araştırınız. Öğrendiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. Koroda Ses Türleri

Yetişkin İnsan Sesleri

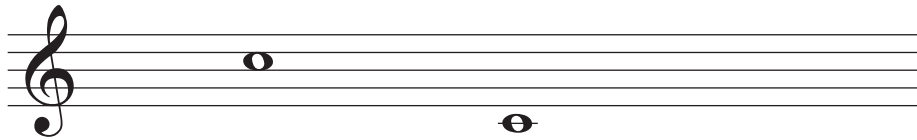
KORODA SES TÜRLERİ	ÖZELLİKLERİ
SOPRANO	İnce kadın sesidir.
MEZZO SOPRANO	Orta kalınlıktaki kadın sesidir.
ALTO	Kalın kadın sesidir.
TENOR	İnce erkek sesidir.
BARİTON	Orta kalınlıktaki erkek sesidir.
BAS	Kalın erkek sesidir.

Çocuk Sesleri

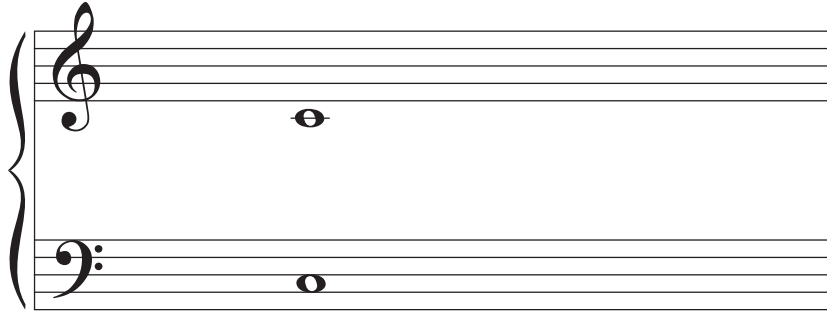
KORODA SES TÜRLERİ	ÖZELLİKLERİ
İNCE ÇOCUK SESİ	Koroda ince sesleri temsil eder.
KALIN ÇOCUK SESİ	Koroda kalın sesleri temsil eder.

Yetişkin insan seslerinde, kadın ve erkek sesleri arasında bir oktavlık tını farkı vardır. Örneğin aşağıdaki dizekte gösterilmiş olan "ince do" seslendirilirken kadın sesleri için aynı ses, erkek sesleri için bir oktav aşağısı olan "kalın do" tınlar.

Aşağıdaki örnekte ise kadın sesleri için “orta do” tınlarken erkek seslerinde, bir oktav aşağısındaki fa anahtarında gösterilen “do” sesi tınlır.

Ders Dışı Etkinlik

Sözleri Celal EMREM'e, ezgisi Faik CANSELEN'e ait olan “İleri” marşının 4 sesli versiyonunu dinleyiniz.

- Eseri dinlerken önce sadece soprano sesleri duymaya çalışınız.
- Bas partisini duymaya çalışarak eseri yeniden dinleyiniz.
- Tenor partisini duymaya çalışarak eseri yeniden dinleyiniz.
- Alto partisini duymaya çalışarak eseri yeniden dinleyiniz.
- En son olarak, tüm sesleri eşit duymaya çalışarak eseri yeniden dinleyiniz.

Koroda Ses Türlerinin Önemi

Koro çalışmalarına başlamadan önce ses türlerinin doğru tespit edilmesi gerekir. Çünkü kendi ses türünüzün dışında bir ses grubunda şarkı söylemek, ses sağlığınıza zarar verebilir. Örneğin “bas” olduğunuz halde “tenor” partisi söylemek ya da “alto” olduğunuz halde “soprano” partisi söylemek, ses sağlığınıza olumsuz etkileyebilir.

Koroda, her ses türünün görevi farklıdır. Her ses grubu, ayrı bir öneme sahiptir. Ana ezgi, genel olarak “soprano” partisinde olmakla birlikte bu bir kural değildir. Bir ses grubu ana ezgiyi seslendirirken diğer ses grupları ezgiye “eşlik eder” pozisyonundadır. Özellikle “a capella” yani enstrüman eşliği olmayan korolarda, eşlik eden seslerin önemi büyüktür. Alto ve tenor ses gruplarına, ara partiler adı da verilir. Eşlik eden sesler, tıpkı enstrüman eşliği gibidir. Alt yapıyı oluşturarak armoni kuralları çerçevesinde müzikal bir bütünlük sağlar.

Bas partisi, armoninin temelidir ve ana ezgiyle karşılıklı olarak uyum içinde hareket eder. Temiz ve iyi duyulan bir bas ezgisi, diğer partilerin de temiz ve iyi duyulmasını sağlar.

Çoksesli koroda şarkı söylerken;

- Diğer partileri de duyarak söyleyiniz.
- Müzikal dinamiklere dikkat ediniz.
- Eseri, ana ezgi hangi partide ise o partiye eşlik edecek ve özellikle o partinin iyi duyulmasını sağlayacak şekilde seslendiriniz.
- Koro şefinizin işaret ve yönergelerine uyunuz.

Aşağıdaki iki sesli eserin alt partisini alto ve bas, üst partisini soprano ve tenor ses grupları ile seslendiriniz.

Dostluk

Alman Ezgisi

Uyarlama: E. Zuckmayer (Zukmayer) - S. Tamer

♩ = 80

p

Dost - lu - ğun biz sev - gi - siy - le Top - lan - dık her - an bur - da
 Bu gü - zel gü - nü an - dık - ça Çar - pa - cak kal - bim be - nim

mf *p*

5
 Bu sev - gi ba - ğı kop - maz hiç Da - ğıl - sak bir gün yur - da
 Bu sev - giy - le e - be - di - yen U - za - nır sa - na e - lim

Bu sev - gi ba - ğı kop - maz hiç Da - ğıl - sak bir gün yur - da
 Bu sev - gi ba - ğı kop - maz hiç Da - ğıl - sak bir gün yur - da

Kışa Veda

Alman Ezgisi

Uyarlama: H.B. Yönetken

♩ = 108

p

Ey - kış - sa - na - ar - tık - ve - da - Sen - git - gü - le - gü - le -
 Ar - tık - ne - kar - ne - ka - yak - var - Ne - kar - to - pu - o - yu - nu -

p

7
 Gö - rü - şe - lim - yi - ne - Ey - kış - sa - na - ar - tık - ve - da
 Ne - de - kar - dan - hel - va - Ey - kış - sa - na - ar - tık - ve - da

Gö - rü - şe - lim - yi - ne - Ey - kış - sa - na - ar - tık - ve - da
 Ne - de - kar - dan - hel - va - Ey - kış - sa - na - ar - tık - ve - da

Yalvarış (Yeni Dünya Senfonisi'nden)

Müzik: A. Dvorak (Dvorjak)

I
 p Gün - bit-ti ay - doğ-du yıl - dız-lar gök - te Ge - ce-de her - ye-ri

II
 p Gün - bit-ti - ay - doğ-du - yıl - dız-lar - gök - te - Ge - ce-de - her - ye-ri -

4
 kap - lar bir ke-der *mf* iç - li bir ses ge - lir kuy - tu de - re - den

kap - lar - bir - ke-der - *mf* iç - li - bir - ses - ge - lir - kuy - tu - de - re - den -

7
 Yan - kı-lar ak - se - der kar - şı te - pe - den *p* Gel ba-na çok iç - li

Yan - kı-lar ak - se - der kar - şı te - pe - den *p* Gel ba-na çok - iç - li

10
 bir şar-kı söy - le *cresc.* Yük - sel-sin ez - gi-ler gök - le-re doğ - ru

bir - şar-kı söy - le Yük - sel-sin ez - gi-ler gök - le-re doğ - ru

13
mf gök - le - re doğ - ru *p* gök - le - re doğ - *pp* ru

mf gök - le - re doğ - ru *p* gök - le - re doğ - *pp* ru

Ay

Müzik : J.B. Lully (Jan Baptis Luli)

Uyarlama: S. Egüz-Z. Aydınan

♩ = 90

pp

Bir par - ça bu - lut yok ne par - lak gök - ler
Her ge - ce da - lar - ken her şey uy - ku - ya

Bir par - ça bu - lut yok ne par - lak gök - ler
Her ge - ce da - lar - ken her şey uy - ku - ya

5
Yi - ne gök - le - ri ay bu ge - ce süs - ler
Bir göl - ge dü - şer - di şu dur - gun su - ya

Yi - ne gök - le - ri ay bu ge - ce süs - ler
Bir göl - ge dü - şer - di şu dur - gun su - ya

9
Göz kır - par - ken şim - di her - yıl - dız o - na
Ay çi - zer - ken her an bir ye - ni tab - lo

Göz kır - par - ken şim - di her - yıl - dız o - na
Ay çi - zer - ken her an bir ye - ni tab - lo

13
Nur yüz - lü do - lu - nay ne hoş gü - lüm - ser
Sey - ret - tim ses - siz - ce ben do - ya do - ya

Nur yüz - lü do - lu - nay ne hoş gü - lüm - ser
Sey - ret - tim ses - siz - ce ben do - ya do - ya

DÜRÜST OLMAK

Bir zamanlar, Uzak Doğu’da, artık yaşlandığını ve yerine geçmesi için birini seçmesi gerektiğini düşünen bir imparator varmış. İmparator, bu kişiyi değişik bir yolla belirlemeye karar vermiş. Bir gün, ülkesindeki tüm gençleri çağırmış ve “Artık tahttan inip yeni bir imparator seçme vaktim geldi ve sizlerden birini seçmeye karar verdim.” demiş. “Bugün hepinize birer tohum vereceğim. Bir tek tohum... Evlerinize gidip onu ekmenizi, sulayıp büyütmenizi istiyorum. Tam bir yıl sonra büyüttüğünüz o tohumla buraya geleceksiniz. Sizi, yetiştirdiğiniz o tohuma göre değerlendirip birinizi imparator seçeceğim.”

Gençlerin arasında Ling adında biri de varmış. O da diğerleri gibi tohumunu almış ve evine gidip olanları heyecanla annesine anlatmış. Annesi bir saksı ve biraz toprak bulup onun tohumu ekmesine yardım ettikten sonra tohumu dikkatlice sulamışlar. O günden sonraki her gün de sulayıp büyümesini beklemeye koyulmuşlar.

Yeterince zaman geçtikten sonra diğer gençler tohumlarının ne kadar büyüdüğünü anlatırken Ling hayal kırıklığı içinde, kendi tohumunda hiçbir değişiklik olmadığını görüyormuş. İmparatorun onu beceriksiz sanmasından çok endişelenen Ling, arkadaşlarına da hiçbir şey diyemiyor, sabırla bekliyormuş.

Sonunda bir yıl bitmiş ve gençlerin yetiştirdikleri bitkileri imparatorun huzuruna götürecekleri gün gelip çatmış. Ling, annesine boş saksıyı götüremeyeceğini söyleyince annesi ona cesaret vererek, saksısını götürüp olanları dürüst bir şekilde İmparatora anlatmasını söylemiş. Ling, bunu yapmayı pek istemese de annesini haklı bulmuş ve boş saksıyla yola koyulmuş.

Saraya vardığında arkadaşlarının yetiştirdiği güzellikler karşısında oldukça şaşırılmış Ling. Hepsi de birbirinden şahaneymiş. O sırada salona giren imparator, tüm gençleri selamlamış. Ling, arkalarda bir yerlere saklanmaya çalışıyormuş. İmparator, “Ne büyük bitkiler, çiçekler ve ağaçlar yetiştirmişsiniz. Bugün biriniz imparator olacak.” demiş ve hiç zaman kaybetmeden arkada, elinde boş saksısıyla duran Ling’i çağırmış. Ling, beceriksizliğiyle onu öfkелendirdiğini düşünmüş ve çok korkmuş. Yaklaştığında imparator adını sormuş. “Adım Ling.” demiş.

Diğer gençler gülüşerek onunla alay etmeye başlamışlar ama imparator onları hemen susturmuş ve Ling’in elindeki saksıya dikkatle bakıp kalabalığa doğru dönmüş, “Yeni imparatorunuzu selamlayın. Adı Ling!”

Ling duyduklarına inanamamış. Çünkü tohumunu yeşertememiş bile, nasıl imparator olmuş? İmparator devam etmiş, “Bir yıl önce burada herkese bir tohum verdim. Siz ekip, sulayıp bir yıl sonra getirecektiniz. Ama hepinize kaynamış tohum vermiştim. Asla büyüemeyecek olan... Ling’in dışında herkes ağaçlar, bitkiler ve çiçekler getirdi çünkü tohumun büyümediğini fark edince onu bir başka tohumla değiştirdi. Sadece Ling, içinde benim verdiğim tohum olan boş saksıyı getirme cesaretini ve dürüstlüğünü gösterdi. Beklentisi gerçekleşmeyince umutsuzluğa kapılsa da dürüstlüğünden vazgeçmedi. Onun için yeni imparatorunuz o olacak!”

www.eba.gov.tr

KENDİMİZİ DEĞERLENDİRELİM

1. Koroda şarkı söylerken ses türleri arasında uyum olmazsa ne gibi sorunlarla karşılaşabiliriz? Söyleyiniz.
2. Koroda kullanılan ses türleri nelerdir? Söyleyiniz.
3. Koroda ses türlerinin önemini açıklayınız.
4. Koroda kullanılan ses türlerinin özellikleri nelerdir? Söyleyiniz.
5. Aşağıdaki ses türlerinden hangisi ince erkek sesini temsil etmektedir?
A) Soprano   B) Alto   C) Bas   D) Tenor   E) Bariton
6. Kadın ve erkek sesleri arasında kaç oktavlık tını farkı vardır?
A) 1   B) 2   C) 3   D) 4   E) 5

KONTROL LİSTESİ

YÖNERGE: Koroda Sesler ünitesindeki bilgi ve becerilerinizi değerlendirmek amacıyla verilen, aşağıdaki kontrol listesini öğretmeniniz ile doldurunuz. Kontrol listesindeki davranışlardan gözlemlenenler için “gerçekleşti”, gözlemlenmeyenler için “gerçekleşmedi” sütununa (✓) işareti koyunuz.

Sıra No	Gözlenecek Davranışlar	Gerçekleşti	Gerçekleşmedi
1	Otururken doğru şarkı söyleme pozisyonunu ayna karşısında uygular.		
2	Ayakta doğru şarkı söyleme pozisyonunu ayna karşısında uygular.		
3	Bedensel rahatlama hareketlerini uygular.		
4	Bağlı (legato) soluk çalışmalarını uygular.		
5	Kısa-kesik (staccato) soluk çalışmalarını uygular.		
6	Hafif (piyano) soluk çalışmalarını uygular.		
7	Orta kuvvette (mezzoforte) soluk çalışmalarını uygular.		
8	Kuvvetli (forte) soluk çalışmalarını uygular.		
9	Gittikçe kuvvetlenen (crescendo) soluk çalışmalarını uygular.		
10	Gittikçe hafifleşen (decrescendo) soluk çalışmalarını uygular.		

Not: Gerçekleştirilen her davranış için 10 puan alınır.

ÜNİTE 3

KORO MÜZİĞİNE GİRİŞ

Çoksesli koro, öz disiplinin ve takım çalışmasının en belirgin şekilde sergilendiği topluluktur.

Çoksesli koroda şarkı söylemek, toplumsal hayatta var olmanın ve birbirine sevgi, saygı, hoşgörü çerçevesinde davranmanın küçük bir örneği gibidir.

Farklı görüşleri dinlemek ve farklı olana saygı duymak, toplumsal hayatta olduğu gibi çoksesli koroda da temel kuraldır.

1. Koroda Şarkı Söylemeye Giriş

KORO MÜZİĞİNE GİRİŞ

Koro öğretmeninizin verdiği eserin deşifresini yapınız. Kendi partinizi ve diğer ses gruplarının partilerini inceleyiniz ve onların da deşifrelerini yapınız.

1. Koroda Şarkı Söylemeye Giriş

Koro, demokratik toplum yapısının küçük bir örneği gibidir. Koronun bir ayağını şef, diğer ayağını ise koro üyeleri oluşturur. Koro üyelerinin kendi aralarındaki ve şef ile olan uyumları, koronun başarısını belirler. Koro üyeleri ne kadar sorumluluk sahibi olursa olsun şefin davranış biçimi, koronun başarısını düşürebilir ya da koro şefi ne kadar başarılı olursa olsun koristlerin sorumluluk bilincinin olmaması, koronun başarısını olumsuz yönde etkileyebilir. Şef ve koro üyeleri, üzerlerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirdikleri zamansa başarı kaçınılmaz olur.

Koro üyeleri arasında daima sevgi ve saygı bağı olmalıdır. Koro üyelerinin kendi aralarındaki iletişimin sağlıklı ve demokratik olması için şef, girişimlerde bulunmalı; aralarında sorun yaşayan koro üyelerinin sorunlarını çözmeye yönelik yollar bulmalıdır.

Şef, koro üyelerine adil davranmalı ve eşit mesafede yaklaşabilmelidir. Koro üyelerinin her biri, koro için ayrı önem taşır. Toplumsal ilişkilerdeki iletişim başarısı, takım çalışması, ekip ruhu, ahenk ve paylaşma ihtiyacı, koronun en belirgin özelliklerindedir. Nazım Hikmet RAN'ın *"Yaşamak, bir ağaç gibi tek ve hür / Ve bir orman gibi kardeşçesine..."* dizeleri adeta koroyu başarıya götüreceği yolu vurgular gibidir.

Kanon ve Kanonun Özellikleri

Müzikte, bir çeşit çokseslilik kuralı ile yapılmış parçalara "kanon" denir. Kanon; temelde tek sesli ezginin, en az iki kişi ya da iki grup tarafından, belirtilen aralıklarla çalınması ya da söylenmesi üzerine kurulu müzik parçasıdır. İki sesli bir kanon, en az iki kişi tarafından, art arda başlanarak çalınır veya söylenir. Her ezgi, kanon özelliği taşımaz. Kanon için yazılan ezgiler, özel nota yazım kurallarına ve armonik yapıya sahip olmalıdır.

Koroda şarkı söylemeye başlamadan sözcüklerin ritmik yapısını inceleyiniz. Sözcükleri önce ritmik yapısı ile seslendirip daha sonra eserin (şarkının) deşifresini yapınız.

Sözcükleri ritmik yapısı ile ifade ederken telaffuzunuzun, net, güzel ve anlaşılır olmasına dikkat ediniz. Çalışma esnasındaki abartılı telaffuz, koroda şarkı söylerken anlaşılır ve net olmanızı sağlayacak; sözcükleri anlaşılabilir koro konserleri de daha etkili ve başarılı olacaktır.

Tek Sesli Şarkılarda Ses Bütünlüğü ve Şarkının Türüne Uygun Söylemek

Tek sesli şarkı söylemedeki homojenlik (bağdaşıklık), çoksesliliğin de temelini oluşturur. Temiz, düz, vibratosuz, nağmesiz söylemek, koroda ses grubunun bütünlüğünü ve bu bütünlüğün diğer partilerle uyumunu sağlamak açısından önemlidir. Solo bir şarkı söylerken uyulacak teknikler ile koroda söylerken benimsenen teknikler birbirinden farklıdır. Koro halinde söylerken birbirinin sesini bastırmaya çalışmak yerine tek bir sese bürünmek ve yanındaki arkadaşının sesi ile uyumlu bir sesle yani dinleyerek söylemek, koro dersinin başarısını ve konserlerin kalitesini artırır.

Aşağıdaki kanon örneklerinin, ritmik okumasını yapınız.

Ne Güzel Şarkı Böyle (4 Sesli Kanon)

Fransız Ezgisi

Uyarlama H.B. Yönetken

♩ = 100

1

2

3

4

Ne gü - zel şar - kı böy - le Hay - di sen - de gel - söy - le

Trâl lâl lâ lâ lâ lâ lâ lâ lâ lâ lâ Ne gü - zel gel söy - le

Dumanlı Dağlar (2 Sesli Kanon)

Söz ve Müzik: Z. Aydınant

♩ = 100

1

2

Oy ————— oy a - man

Mor da - lar - da ek - sil - mez du - man

Ata'ya (2 Sesli Kanon)

Söz: S. Tamer

Müzik: M. Praetorius (M. Pröterüs)

♩ = 100

1

2

5

Boz kır - la - ra can ver - din
Türk a - dı - na şan ver - din

Se - nin - di her yol
Ey A - ta var ol

- Koro, bireylerden oluşan bir ses topluluğudur. Koroda söyleyen her birey, koro için ayrı bir önem taşır. Bu yüzden ki koroda söyleyen bireyler, korolarına sahip çıkmalı ve koronun başarısını arttırmak için ellerinden geleni yapmalıdır.
- Koroda disiplin anlayışının oturmuş olması, koronun başarısı için vazgeçilmez bir ön koşuldur. Koro disiplini, koro üyeleri için bir yaşam biçimi haline gelmelidir.
- Koroda şarkı söylemede, öncelikle bireysel ses sorunlarının çözülmesi gerekir. Çünkü homojen (bağdaşık) sese sahip korolar; daha net, temiz ve güzel sesler elde ederler.

- Aşağıda verilen kanon ezgisinin ritmik yapısını inceleyiniz, solfejini yapınız. Ezgiyi, sözleri ile tartımsal olarak söyledikten sonra kanon özelliklerine uygun olarak seslendiriniz.
- Aşağıda verilmiş olan kanon egzersizlerini, kanon söyleme özelliklerine uygun olarak söyleyiniz.
- Kanon olarak yazılmış eserlerin tek sesli olan ezgilerini, öncelikle tartım kalıpları ile söyleyiniz.
- Tek sesli (ünison) söyleme çalışmanızı tamamladıktan sonra kanon yapınız.

Yedi Cüce (2 Sesli Kanon)

♩ = 108

Söz ve Müzik: Muammer Sun

Biz tam ye-di cü-ce-yiz On dört kol-lu bir de-viz

Var - mı bi - ze yan ba-kan hey Yan ba-kan hey yan ba-kan

Pınar (2 Sesli Kanon)

♩ = 76

Söz ve Müzik: S. Egüz

Ner - gis a - çın - ca dağ - lar mis ko - kun - ca
Ak - şam o - lun - ca renk - ler kay - bo - lun - ca
Rüz - gar e - sin - ce har - man sav - ru - lun - ca

Se - rin pı - nar su - yu i - çe - lim se - rin pı - nar su - yu

Tekerim (3 Sesli Kanon)

Söz ve Müzik: Y. Akbulut

♩ = 80

1

Te-ke-rim te-ke-rim ne-re-ye git-ti te-ke-rim ne-re-ye git-ti

2

Sa-bah ak-şam te-ke-rim le oy-nar du-rur-dum

3

Te-ke-rim te-ke-rim ne ol-du ca-nım te-ke-rim

- Aşağıdaki iki sesli kanonu, kanon özelliklerine uygun olarak seslendiriniz.
- Eseri, diğer partiyonu da dinleyerek söyleyiniz.

Gençlik

Uyarılama : Z. Aydınant

Moderato

1

Hoş bir şey var mıdır dün-ya-mız-da

2

Ne-şe-li şar-kı-lar tın-la-yan çal-gı-lar

9

Ne-şey-le oy-na-yan genç-ler ka-dar

- Aşağıdaki kanonu, kanon özelliklerine uygun olarak seslendiriniz.

Solfej Kanonu

Müzik: L.Cherubini (Çerubini)

Düzenleyen: E. Okyay

Andante

1 2 3

Re re la si fa sol la Sol - fej söy -

5

ler - ken dik - kat e - di - lin - ce ses - le - rin her bi - ri -

7

ne La re si si do do re Ka - lın ses - ler i - se Fa sol mi do la

10

- Aşağıdaki kanonu, kanon özelliklerine uygun olarak seslendiriniz.

Dostlar Kanonu

Müzik: W.A. Mozart (Motzart)

Düzenleyen: E. Okyay

♩ = 112

1

Dost - lar din - le - yin dik - kat - le Söy - le - riz hep be - ra - ber - ce Çok ne - şe -

5

li bir me - lo - di Ve çok gü - zel bir ar - mo - ni Ko - lay ve renk - li bir o -

2

yun bu Söy - le - yin bi - ze bu çok zor mu Bir ses baş - lar

13

de - vam e - der Son - ra baş - ka bir ses o - nu ta - kip e - de Bi - rin - ci

3

ses yo - lun - da i - ler - ler İ - kin - ci ses de hep o - nu iz - ler Baş - ka

21

ses - ler Din - le - yin on - la - rı te - ker te - ker Be -

4

ğen - di - niz mi ka - no - nu İs - ter - se - niz söy - le - ye - lim tek - rar

29

tek - rar tek - rar si - ze o - nu

- Aşağıdaki kanonu, kanon özelliklerine uygun olarak seslendiriniz.

Mutluluk Şarkısı

Söz-Müzik: M. Sun

1
Bir fi - dan di - ker - ken hay - li lil - lil - la

5
Bir çi - çek a - çar - ken hay - li lil - lil - la

9
1 kez: Mut - lu - luk ta - şar göz - le - ri - miz - den
2 kez: Hay - li lil - lil - la hay - li lil - lil - la

13
Ne - şe - le - ni - riz hey şar - kı söy - le - riz
hay - li lil - lil - la hey hay - li lil - lil - la 3 kez

Bir işe başlarken hayli lillilla
Bir işi bitirirken hayli lillilla
Mutluluk...

Bir müzik dinlerken hayli lillilla
Bir oyun oynarken hayli lillilla
Mutluluk...

KENDİMİZİ DEĞERLENDİRELİM

1. Kanon nedir?

.....

.....

.....

.....

2. Kanon olarak yazılmış eserlerin özelliklerini söyleyiniz.

.....

.....

.....

.....

3. Tek sesli şarkılarda ses bütünlüğünü nasıl sağlarız?

.....

.....

.....

.....

4. I- Her birey kendi grubunun partisini doğru seslendirmelidir.
 II- Bireyler kendi grubunun partisini seslendirirken diğer grubun partisini de dinlemelidir.
 III- Bireyler diğer grubun partisini dinlerken kendi partisini de doğru ve temiz söylemelidir.

Yukarıdaki öncüllerden hangisi ya da hangileri koro üyelerinin tını alıştırmasında dikkat edeceği davranışlardır?

A) I ve II

B) II

C) III

D) II ve III

E) I,II ve III

KONTROL LİSTESİ

YÖNERGE: Koro Müziğine Giriş ünitesindeki bilgi ve becerilerinizi değerlendirmek amacıyla verilen, aşağıdaki kontrol listesini öğretmeniniz ile doldurunuz. Kontrol listesindeki davranışlardan gözlemlenenler için “gerçekleşti”, gözlemlenmeyenler için “gerçekleşmedi” sütununa (✓) işareti koyunuz.

Sıra No	Gözlenecek Davranışlar	Gerçekleşti	Gerçekleşmedi
1	Kanon için yazılmış olan eserlerin özel nota yazım kurallarına bağlı kalınarak bestelendiğini fark eder.		
2	Kanonun, çoksesliliğe geçişte bir başlangıç olabileceğinin farkına varır.		
3	Verilen şarkının solfejini önceden yapmanın önemini kavrar.		
4	Kanonun, çoksesliliğin temelini oluşturduğunu fark eder.		
5	Verilen şarkının ritmik yapısını önceden incelemenin önemini kavrar.		
6	Kanon olarak verilmiş olan eserleri, özelliklerine uygun olarak söylediğini fark eder.		
7	Verilen şarkının solfejini önceden yapmanın başarıyı artıracığını kavrar.		
8	Verilen şarkının ritmik yapısını önceden incelemenin şarkı söylemedeki başarıyı artıracığını anlar.		
9	Her ezginin, kanon özelliği taşımayacağını bilir.		
10	Kanon için yazılan ezgilerin, özel nota yazım kurallarına ve armonik yapıya sahip olduğunu kavrar.		

Not: Gerçekleştirilen her davranış için 10 puan alınır.

ÜNİTE 4

KORO MÜZİĞİNDE ÇOKSESLİLİĞE GİRİŞ

“Müzik, insanlığın ortak dilidir.”

H. W. Longfellow

1. İki, Üç, Dört Sesli
Eser Şeslendirme

KORO MÜZİĞİNDE ÇOKSESLİLİĞE GİRİŞ

- Tek sesli, iki sesli, üç sesli ve dört sesli olarak verilen eserlerin dönem özelliklerini araştırınız.
- Eserleri seslendirmeye geçmeden önce ritmik okumasını yapınız ve ritmik olarak heceleri ile sadece sözlerini çalınız.
- Eserin deşifresini yapınız.
- Eseri sözleri ile söyleyiniz.

Armoni : Armoni, kelime anlamı olarak “uyum” demektir. Müzikte ise seslerin uyumunu ifade eder. Akorların kuruluşunu, yürüyüşlerini ve akorlar arasındaki ilişkileri tonalite gibi kurallı ögeler çerçevesinde inceleyen müzik dalına armoni adı verilir.

Kontrpuan: Notaya karşı notadır. Birbirinden bağımsız ezgilerin oluşturduğu bütünselliktir. Ezgiye karşı ezgiyle karşılık verme kuralından yola çıkan, yatay çokseslilik anlayışıdır.

Polifoni: Çokseslilik demektir.

OKUMA METNİ

Afrika’da çalışan bir antropolog bir kabilenin çocuklarına bir oyun oynamayı önerir. Ağacın altına koyduğu meyvelere ilk ulaşan çocuğun ödülü, o meyveleri yemek olacaktır.

Antropolog, “Unutmayın, birinci olan kazanacak! Haydi, şimdi başlayın!” diyerek başlangıç duyurusunu yapar yapmaz bütün çocuklar el ele tutuşup koşmaya başlar. Çocuklar, ağacın yanına beraber varırlar ve hep beraber meyveleri yemeye başlarlar.

Gördükleri karşısında oldukça şaşırın antropolog neden böyle yaptıklarını sorduğunda ise şu cevabı verirler:

“Biz ‘ubuntu’ yaptık. Yarışsa idik yarışı kazanan sadece bir kişi olacaktı. Nasıl olur da diğerleri mutsuzken yarışı kazanan bir kişi ödül olan meyveyi yiyebilir? Bunu kabul edemeyeceğimiz için de ubuntu yaparak hepimiz yedik.” Şaşkınlığı iyice artan antropolog “Peki, ubuntu nedir?” diye sorunca çocuklar hep bir ağızdan cevap verir: “Bizim dilimizde ubuntu, ‘BEN, BİZ OLDUĞUMUZ ZAMAN BENİM’ demektir.”

Murat TUNALI, Yüreğinle Yaşa (Yazar tarafından düzenlenmiştir.)

1. İki, Üç, Dört Sesli Eser Seslendirme

Verilen eserleri, çoksesli koroda söyleme kurallarına uygun olarak seslendiriniz.

Süpürgesi Yoncadan

Türkü

Düzenleme: N. Gedikli

$\text{♩} = 160$ (2 + 3 + 2 + 2)
(Solo)

Of a man of a man

5 Sü - pür - ge - si yon - can - dan a - man oy
Ben se - ni sa - kı - nı - rım a - man oy

Sü - pür - ge - si yon - ca - dan a - man oy a - man oy
Ben se - ni sa - kı - nı - rım a - man oy a - man oy

8 Sü - pür - ge - si yon - ca - dan E - mi - nem Ga - yet be - li -
Ben se - ni sa - kı - nı - rım E - mi - nem Yer - de - ki ka -

Sü - pür - ge - si yon - ca - dan E - mi - nem Ga - yet be - li -
Ben se - ni sa - kı - nı - rım E - mi - nem Yer - de - ki ka -

11 in - ce - den of Ga - yet be - li - in - ce - den of
rın - ca - dan of Yer - de - ki ka - rın - ca - dan of

in - ce - den of Ga - yet be - li - in - ce - den of
rın - ca - dan of Yer - de - ki ka - rın - ca - dan of

2- Vay bana vaylar bana (aman of)
Yıl olsun aylar bana (of)
Susadım su isterim (aman of)
Su vermez çaylar bana (of)

3- Süpürgesi saz olur (aman of)
Gül açılır yaz olur (of)
Ben yârime gül demem (aman of)
Gülün ömrü az olur (of)

Ha Buradan Aşağı

Türkü

Düzenleme: Y. Akbulut

♩ = 268

Ha bur - ra - dan a - şa - ğı - da ben i - ne - mem
Ay do - ğar çi - ni çi - ni de öp - sem e - lin

Ha bur - ra - dan a - şa - ğı - da ben i - ne - mem
Ay do - ğar çi - ni çi - ni de öp - sem e - lin

i - ne - mem Kü - çü - cük - sün Fa - di - mem - de
i - çi - ni Dün ge - ce ne - re - dey - din - de

i - ne - mem Kü - çü - cük - sün Fa - di - mem - de
i - çi - ni Dün ge - ce ne - re - dey - din - de

sö - zü - ne gü - ve - ne - mem ve - re - mem
gön - lü - mün gü - ver - ci - ni ver - ci - ni

sö - zü - ne gü - ve - ne - mem ve - re - mem
gön - lü - mün gü - ver - ci - ni ver - ci - ni

Dere Geliyor

Türkü

Düzenleme: M. Sun

$\text{♩} = 280$

I *p* Ge - li - yor - de re - ye - le - lel - li -

II *mf* De - re - ge - li - yor - de - re - ye - le - lel - ye - le - lel -

3 lel - Se - ri - yor - de - re - ye - le - lel - li -

Ku - mu - nu - se - re - se - re - ye - le - lel - li -

5 lel - Be - ni - al - gö - tür - ye - le - lel - li -

De - re - be - ni - al - gö - tür - ye - le - lel - ye - le - lel -

7 lel - Ge - li - yor - de - re - ye - le - lel - li -

Se - nin - gel - di - ğin - ye - re - ye - le - lel -

9 1. 2.

lel - Ge - li - yor - de - lel

li - De - re - ge - li - yor - de - re

Denizciler

İsveç Ezgisi

Uyarlama: S. Egüz

♩ = 108

Kap - ka - ran - lık bir - ge - ce - de Bir ka - sı - r - ga ko - pun - ca
 Mas - ma - vi gök ma - vi de - niz Her gö - nül - de ya - şar - sın

Kap - ka - ran - lık bir - ge - ce - de Bir ka - sı - r - ga ko - pun - ca
 Mas - ma - vi gök ma - vi de - niz Her gö - nül - de ya - şar - sın

Kap - ka - ran - lık bir - ge - ce - de Bir ka - sı - r - ga ko - pun - ca
 Mas - ma - vi gök ma - vi de - niz Her gö - nül - de ya - şar - dı

5
 Ne yıl - dız - lar var gök - yü - zün - de Ne gü - lüm - ser ay gök - ten bi - ze
 Ya - nı - nı - mız da dev dal - ga - lar Hiç dur - ma - dan bi - zi ku - cak - lar

Ne yıl - dız - lar var gök - yü - zün - de Ne gü - ler ay gök - te bi - ze
 Ya - nı - mız - da dev dal - ga - lar Dur - ma - dan bi - zi ku - cak - lar

Ne yıl - dız - lar var gök - yü - zün - de Ne gü - ler ay gök - te bi - ze
 Ya - nı - mız - da dev dal - ga - lar Dur - ma - dan bi - zi ku - cak - lar

9
 Her de - niz - ci bek - ler u - ya - nık şim - di
 Ey de - niz - ler sen - siz ya - şa - nır - mı hiç

Her de - niz - ci bek - ler u - ya - nık şim - di
 Ey de - niz - ler sen - siz ya - şa - nır - mı hiç

Her de - niz - ci bek - ler u - ya - nık şim - di
 Ey de - niz - ler sen - siz ya - şa - nır - mı hiç

- Çoksesli şarkıların kendilerine özgü armonik ve konturpuan yapıları vardır. Çoksesli şarkılar, rastgele nota yazımları değildir. Armoni ve konturpuan kuralları çerçevesinde bestelenmiş eserlerdir.
- Eseri söylerken diğer partiyonlardaki ses uyumu takip edilmeli ve diğer seslerin partiyonlarının da kendi aralarında uyumlu olmasına önem verilmelidir.

- Aşağıdaki iki sesli eseri, nüans işaretlerine dikkat ederek seslendiriniz.
- Eseri seslendirirken diğer partiyonu da dinleyiniz.

Gece

Alman Ezgisi

Uyarlama: E. Okyay

♩ = 72

Sis ör - tü yor be - yaz in - ce

Sis ör - tü - yor be yaz in

5

çi - çek - le - ri ses - siz - ce

ce çi - çek - le - ri ses - siz - ce

9

U - zak - lar - da bir a - lev var

U - zak - lar - da bir a - lev

13

kay - bol - ma - sa bu kut - sal ge - ce

var kay - bol - ma - sa kut - sal ge - ce

- Aşağıdaki iki sesli eseri, nüans işaretlerine dikkat ederek seslendiriniz.
- Eseri seslendirirken diğer partiyonu da dinleyiniz.

Mor Koyun

Türkü

Düzenleyen: S. Egüz

I

A - man mor ko - yun
Ha - ki - kat - lı

II

A - man mor ko -
Ha - ki - kat -

3

me - ler ge - lir
a - man yar ol - sa

yun - ler ge - lir
lı - yar ol - sa

5

A - man dag - la - rı
A - man ge - ce - yi

A - man dag - la - rı
A - man ge - ce - yi

7

de - ler ge - lir
bö - ler ge - lir

de - ler ge - lir
bö - ler ge - lir

- Aşağıdaki marşı, marş söyleme özelliklerine dikkat ederek seslendiriniz.
- Eseri seslendirirken diğer partiyonu da dinleyiniz.

İleri Marşı

Söz: C .Emrem
Müzik: F. Canselen

♩ = 116

Yü - rü - bu yol şe - ref - za fer yo-lu Kar - şın - da bek - li-yor se-

5 ni tan - ye-ri Yü - rü a - tıl de - vir ka-ran - lı - ğı

8 Dur - ma yü-rü hay - di i - le - ri Yü i - le - ri SON

11 Var - sın gel de - sin sa - na Ye - şil göl - ge -

14 li çam - lar Nin - ni fı - sıl - da - yan de - re - ler

17 Şen — nağ - me-ler gü - len bir ba-har len - bir ba-har Yü

- Aşağıdaki dört sesli şarkıyı, çoksesli şarkı söyleme kurallarına dikkat ederek seslendiriniz.
- Eseri seslendirirken diğer partiyonu da dinleyiniz.

Zımterelelli

Koro İçin Yazan : M.Sun

Coskuyla ♩ = 116

Soprano
Biz köy - ler - den ge - len şen çal - gı - cı - la -

Alto
Biz köy - ler - den ge - len şen çal - gı - cı - la -

Tenör
Biz köy - ler - den ge - len şen çal - gı - cı - la -

Bas
Biz köy - ler - den ge - len şen çal - gı - cı - la -

4

1. 2.

S
rı z hey rız Da - vul ke
Şar - kı kı söy - man
ler

A
rı z hey rız Da - vul ke
Şar - kı kı söy - man
ler

T
rı z hey rız Güm - - - - -

B
rı z rız Güm gü mü güm gü mü Güm gü mü güm gü mü

8

S
dü - dük ça - la - rız hey hey
o - yun öy - na - rız rız

A
dü - dük ça - la - rız hey hey
o - yun öy - na - rız rız

T
güm güm gümü güm

B
Güm gü mü güm gü mü Güm gü mü güm gü mü Zim

1. 2.

Zim - te - re - lel - li
Zim - te - re - lel - li
Zim - te - re - lel - li

12

S
zim - te - re - lel - li zim - te - re - lel - li zim zim zim

A
zim - te - re - lel - li zim - te - re - lel - li zim zim zim

T
zim - te - re - lel - li zim - te - re - lel - li zim zim zim

B
zim zim zim zim zim - te - re - lel - li zim zi mi zim

1. 2.

- Aşağıdaki çoksesli şarkıyı, çoksesli şarkı söyleme kurallarına dikkat ederek seslendiriniz.
- Eseri seslendirirken diğer partiyonları da dinleyiniz.

Müziğe Çağrı

Söz-Müzik: F. Aslan

Allegro

Soprano
Alto

Tenor

Bass

la la la la la la la la la

Bam bam bam ba ba ba bam bam bam ba ba ba bam bam

Bak
Her
Sev-

7

la la la la bu şar - kı la la la la

ne gü - zel şar - kı söy - le - nir ne - şey -
şey mü - zik do - lu her yer yan - kı - la -
giy - le do - la - lım dö - ne - lım dost - lu -

bam bam bam bam bam bam bam bam bam

13

ne - şey - le ses - ler san - ki co - şar - lar

le ses - ler san - ki co - şar - lar
nır ses - ler san - ki co - şar - lar
ğa ses - ler san - ki co - şar - lar

bam bam bam bam bam bam

19

dans e - der - ler dün - yam la la la la la la la la la

dans e - der - ler dün - yam - da
dans e - der - ler dün - yam - da
dans e - der - ler dün - yam - da

bam bam bam bam bam bam bam ba ba ba bam bam bam ba ba ba

25

la la la la la la la la la la la la la la la la la

la la la la la la la la la la la la la

bam bam bam ba ba ba bam bam bam bam bam bam bam bam bam bam

31

la la la la la la la la la la la la la la la

la la la la la la la la la la la la la la la

bam bam bam bam bam bam bam bam bam bam bam bam bam bam

- Aşağıdaki marşı, marş söyleme kurallarına dikkat ederek seslendiriniz.

Atatürkçüyüz

Söz: F.H. Dağlarca

Müzik: C. Akın

♩ = 120

Hey hey hey ya hey hey hey ya Hey hey hey ya hey hey hey **Son**

5
Tür - küz A - ta - türk - çü-yüz öz - gü - rüz yer - den gö - ğe

9
Tür - küz A - ta - türk - çü-yüz öz - gü - rüz yer - den gö - ğe

13
Bes - bel - li bu top - rak - lar de - niz - ler gök - ler bi - zim

17
Bes - bel - li bu top - rak - lar de - niz - ler gök - ler bi - zim Ye - ni -

21
den ku - ra - ca - ğız da - ğı ta - şı o - va - yı

25
Çağ - daş uy - gar - lık di - ye çar - pan bu yü - rek bi - zim

29
Çağ - daş uy - gar - lık di - ye çar - pan bu yü - rek bi - zim **B.D.**

- Aşağıdaki marşı, marş söyleme kurallarına dikkat ederek seslendiriniz.

Vatan Marşı

Söz: C.E. Yeşil
Müzik : M. Süreyya

♩ = 116

I
Baş - ka bir aşk is - te - mez Aş - kın - la çar - par kal - bi - miz

II
Baş - ka bir aşk is - te - mez Aş - kın - la çar - par kal - bi - miz

6
Ey va - tan göz - yaş - la - rın din - sin ye - tiş - tik çün - kü biz

Ey va - tan göz - yaş - la - rın din - sin ye - tiş - tik çün - kü biz

11
Gül ki sen ne - şen - le gül - sün ay gü - neş top - rak de - niz

Gül ki sen ne - şen - le gül - sün ay gü - neş top - rak de - niz

16
Ey va - tan göz - yaş - la - rın din - sin ye - tiş - tik çün - kü biz

Ey va - tan göz - yaş - la - rın din - sin ye - tiş - tik çün - kü biz

KENDİMİZİ DEĞERLENDİRELİM

1. Armoni, konturpuan ve polifoni kavramlarını tanımlayınız.
2. İki, üç ve dört sesli şarkılarda ses grupları arasındaki ses uyumunu sağlamak için nelere dikkat edilmelidir?
3. Çok sesli şarkı seslendirirken partiyonlar arasındaki uyum nasıl olmalıdır? Açıklayınız.
4. Çok sesli şarkıların armonik ve konturpuan yapı özellikleri nelerdir? Açıklayınız.

KONTROL LİSTESİ

YÖNERGE: Koro Müziğinde Çoksesliliğe Giriş ünitesindeki bilgi ve becerilerinizi değerlendirmek amacıyla verilen aşağıdaki kontrol listesini öğretmeniniz ile doldurunuz. Kontrol listesindeki davranışlardan gözlemlenenler için “gerçekleşti”, gözlemlenmeyenler için “gerçekleşmedi” sütununa (✓) işareti koyunuz.

Sıra No	Gözlenecek Davranışlar	Gerçekleşti	Gerçekleşmedi
1	Çok sesli şarkıların özel armonik yapıya sahip olduklarını fark eder.		
2	Çok sesli şarkıları seslendirirken partiler arasındaki uyumun şarkının seslendirilmesindeki genel başarıya etkisini fark eder.		
3	Kendi partiyonunu söylerken diğer partileri de dinlemesi gerektiğini anlar.		
4	Şarkıları seslendirirken nüans özelliklerine uygun söylenmesi gerektiğini anlar.		
5	Eserin deşifresini önceden yapmanın şarkı söylemedeki başarıyı arttırdığını fark eder.		
6	Ders dışı zamanlarda, koro şarkılarını çalışmasının başarıyı arttırdığını fark eder.		
7	Birbirinden bağımsız ezgilerin oluşturduğu bütünselliği fark eder.		
8	Polifoninin çokseslilik demek olduğunu bilincindedir.		
9	Tek sesli, iki sesli, üç sesli ve dört sesli olarak verilen eserlerin dönem özelliklerini araştırır.		
10	Eseri seslendirirken diğer partiyonu da dinleyerek söyler.		

Not: Gerçekleştirilen her davranış için 10 puan alınır.

ÜNİTE 5

KORO MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

*“ Biz Batı müziğini saygıyla
dinlediğimiz gibi bizim müziğimiz
de bütün dünyada saygıyla
dinlenilecek bir hâlde olmalıdır.”*

Mustafa Kemal ATATÜRK

1. Orta Çağ Dönemi ve Koro
2. Rönesans Dönemi ve Koro
3. Barok Dönemi ve Koro

KORO MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

Orta Çağ, Rönesans ve Barok Dönemi'nin önemli bestecilerini araştırınız.

1. Orta Çağ Dönemi ve Koro

Orta Çağ (476-1400)

Orta Çağ, Antik Çağ ile Rönesans arasındaki dönemdir. IV. yüzyıldan XV. yüzyıla kadar süren zaman dilimini kapsayan bu çağ, Karanlık Çağ olarak da isimlendirilir. Bu isimlendirmenin nedeni, Katolik Kilisesinin baskıcı ve bağınaz tutumudur. Bu dönemde, Kilise egemenliğindeki toplum dünyevi mutluluklardan yoksun bırakılmış; insanların araştırma, keşfetme, kendini ve çevresini tanıma özgürlüğü elinden alınmış; insan, yalnızca ölümden sonrasına hazırlık yaptığı kutsal bir ortama güdülenmiştir.

Hayatın hemen her alanında etkisi hissedilen bu bakış açısı, şüphesiz ki sanatın ve müziğin gelişimini de önemli ölçüde etkilemiştir. Ölüm sonrasını düşündüren, ağırbaşlı bir tavrı okunan ve huzurlu bir ortam oluşturması beklenen Gregoryan ezgiler, Orta Çağ müziğinin en belirgin türü olmuştur.

Görsel 19: Orta Çağ Dönemi nota yazısı örneği

Gregoryan Ezgilerin Genel Özellikleri

- Tek seslidir ve bir melodi çizgisindedir.
- Eserlerin eşlikleri ve ölçüleri yoktur.
- Temel amaçları, sözlere dikkat çekmektir.
- Sözleri Latince'dir.
- Erkek koroları içindir.
- Majör- minör tonalitede değildir, makamsal yapıdadır.

Bu ezgilerde serbest ve "neuma" adı verilen özel bir müzik yazısı kullanılır.

Organum

Seslerin birbirine uygunluğuna göre düzenlenmesi anlayışına dayanan bir yöntemdir. Diğer bir anlatımla organum; paralel iki ezgiden oluşan, ilkel çokseslilik biçimidir.

Orta Çağ'ın Önemli Bestecileri

Saint Ambrise [Sen Ambrize (340-397)]: Milano piskoposudur. Batı toplumlarında dinî müziği oluşturan ilk kişi olarak tanınır.

Saint Gregorian [Sen Gregoryan (540-604)]: Papa olarak görev yapmıştır. Bugünkü Batı müziği nota yazısının ve sisteminin temellerini atmıştır.

Saint Isidorus [Sen İsidorus (570-636)]: İspanyol rahiptir. Armoni hakkında bilgiler vermiştir.

Guido d'arezzo [Guido Arezzo (993-1033 sonrası)]: Fransız din adamıdır. Günümüz müzik yazısında kullanılan porte kavramının kısmen de olsa yaratıcısıdır.

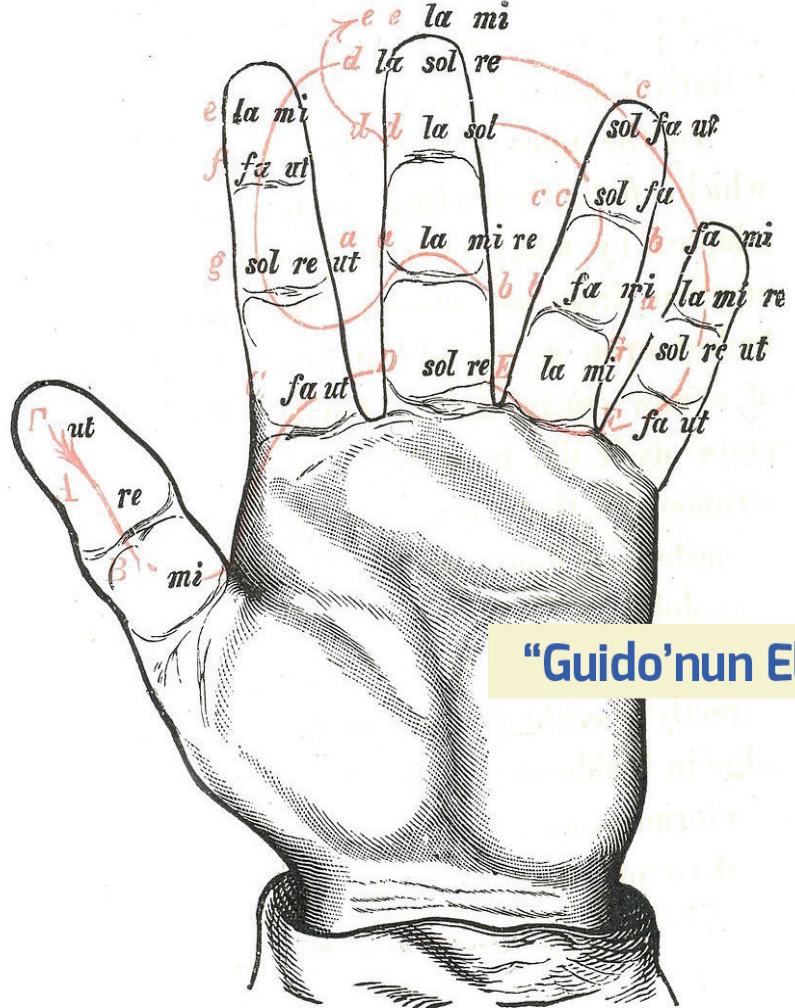
Berno Augiensis [Berno Giensis (?-1048)]: Reichenau (Rayhınau) rahibidir. Aralık kavramları ile ilgili çalışmalarıyla tanınır.

Guido'nun Eli

İtalyan Rahip Guido; koro çocuklarına, duaları kolay ezberletebilmek amacıyla, her yeni sesin bir öncekinden daha yüksek başladığı bir halk ezgisi öğretir. Daha sonra, bu halk ezgisini Latince ve dinsel içerikli bir metne çevirir. Elinin parmaklarındaki girinti ve çıkıntılara metnin ilk hecelerini yazan Guido d'arezzo, (Guido Arezzo) böylece bir gam dizisinin sekiz notasını birden sergilemiş olur. Bu yöntem, müzik tarihinde "Guido'nun Eli" olarak anılır.

Guido'nun müziğe kazandırdığı yenilikler şunlardır:

- Seslerin isimlendirilmesi
- Fa anahtarının kullanılması
- Dört çizgili portenin beş çizgiye çıkarılması
- Portede çizgi arası ve çizgi üstü nota yazım sisteminin geliştirilmesi

"Guido'nun Eli"

Görsel 20: Guido'nun Eli

Orta Çağ Koro Müziğinin Stil ve Yorum Özellikleri

- Eserler yalnızca erkek sesleri için bestelenmiştir.
- Makamsal yapı ön plandadır.
- Eserler tek sesli ve bir melodi üzerinde dizilirdir.
- Sözleri Latince'dir.
- Eserlerde sözler ön plandadır.

- Aşağıda verilen, Orta Çağ Dönemi'ne ait eseri seslendiriniz.

Verbum Patris Humonatur (Motet)

13. Yüzyıl Ezgisi
Orta Çağ

I
II

Ver - bum pat - ris hu - ma - na - tur O O dum pu - el - la
No - vus mo - dus ge - ni - tu - re O O sed ex - ce - dens
In pa - ren - te sal - va - to - ris O O non est pa - rens
Au - di par - tum pre - ter mo - rem O O vir - go pa - rit
Ho - mo de - us no - bis da - tur O O da - tus no - bis

III

Ver - bum pat - ris hu - ma - na - tur O O dum pu - el - la -
No - vus mo - dus ge - ni - tu - re O O sed ex - ce - dens
In pa - ren - te sal - va - to - ris O O non est pa - rens
Au - di par - tum pre - ter mo - rem O O vir - go pa - rit
Ho - mo de - us no - bis da - tur O O da - tus no - bis

5

sa - lu - ta - tur O O sa - lu - ta - tur fe - cun - da - tur, vi - ri ne - sci -
ius na - tu - re O O dum u - ni - tur cre - a - tu - re, cre - ans om - ni -
nos - tri mo - ris O O vir - go pa - rit nec pu - do - ris mar - cent li - li -
sal - va - to - rem O O cre - a - tu - ra cre - a - to - rem pat - rem fi - li -
de - min - stra - tur O O dum pax ter - ris nun - ci - a - tur ce - lis glo - ri

sa - lu - ta - tur O O sa - lu - ta - tur fe - cun - da - tur; vi - ri ne - sci -
ius na - tu - re O O dum u - ni - tur cre - a - tu - re; cre - ans om - ni -
nos - tri mo - ris O O vir - go pa - rit nec pu - do - ris mar - cent li - li -
sal - va - to - rem O O cre - a - tu - ra cre - a - to - rem pat - rem fi - li -
de - min - stra - tur O O dum pax ter - ris nun - ci - a - tur ce - lis glo - ri

10

a
a
a
a
a
a

E - ya E - ya no - va gau - di - a

a
a
a
a
a

E - ya E - ya no - va - gau - di - a

Yukarıdaki eseri seslendirirken diğer partiyonları da dinleyiniz.

2. Rönesans Dönemi ve Koro

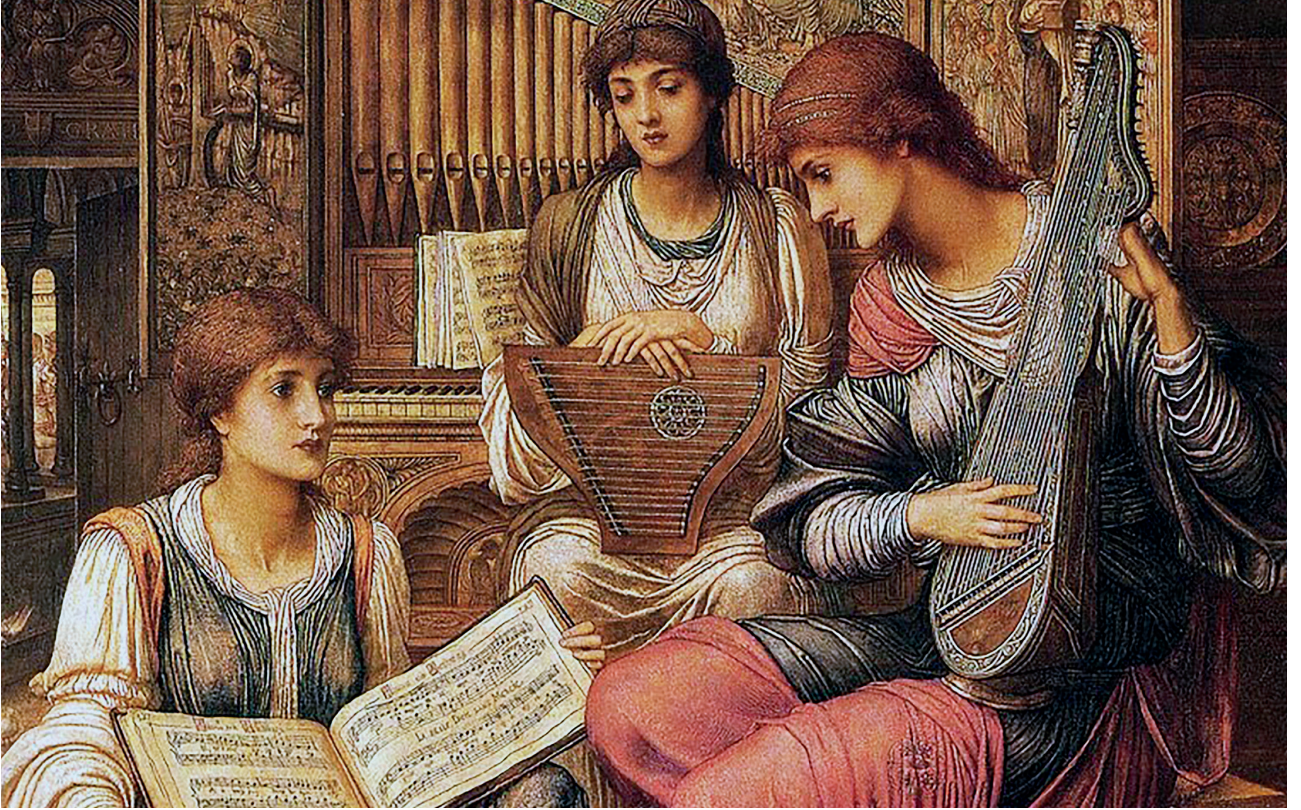
Rönesans

Yeniden doğuş anlamına gelen Rönesans (1450-1600), Orta Çağ ile Barok arasındaki dönemdir. Müzikte Rönesans, XV. yüzyılın başları ile XVII. yüzyılın ilk yarısındaki döneme rastlar ve çoksesliliğin en olgun çağını temsil eder.

XV. yüzyılda müziğe giren çokseslilik, XVI. yüzyılda gelişerek yaygınlaşmıştır.

Rönesans'a kadar Avrupa müziğinde çokseslilik, insan sesiyle sağlanmakta; diğer çalgılara sıcak bakmayan Kilise, sadece org çalınmasına izin vermekteydi. Rönesans ile birlikte ise müzikte yeni bir dönem başlamıştır. Çalgı müziği önem kazanmış, insan sesinin yanı sıra çalgılarda da çokseslilik yayılmıştır. Erken dönemde, "ars nova" ile bazı atılımlar gerçekleşmiştir. Org, lavta, lir, tulumlu gayda, flütler, arp, trompet, davul gibi çalgıların müzikte yaygın olarak kullanılmaya başlanmasıyla da ses ve tını çeşitliliği oluşmuştur.

Görsel 21: Rönesans Dönemi

Din dışı müziğin formları olan madrigal, motet, missa ve koral bu dönemde doğmuştur. Müzisyenlerin edebiyata yönelerek klasik öykülerle ve eski Yunan dramlarıyla da ilgilenmeleri, operanın ortaya çıkışına zemin hazırlamıştır.

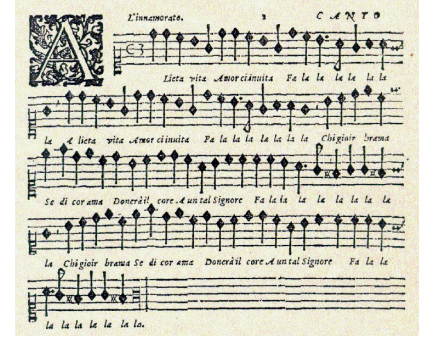
Opera, Floransa'da yaratılmış olmasına rağmen onu asıl geliştiren, Venedik Okulu'dur.

Rönesans Dönemi'nde, Orta Çağ müziğinin dinî öğelerinin yerini daha insancıl oluşumlar almıştır. Birey olma bilincinin ve insani duyguların ön planda tutulduğu dönem müziğinde, dans müzikleri ve din dışı şarkılar önem kazanmıştır. Bu dönemde ortaya çıkan en önemli din dışı vokal müzik biçimi, madrigaldır. İtalya'da doğan bu biçim, sonraları dinî müziklerde de kullanılmıştır.

Dinî müzik alanında ise teknik ve derin duygular içeren yapıtlar dikkat çekmiştir. Daha önceleri Katolik Kilisesindeki ayinler Latince yapılmaktayken Rönesans Dönemi'nde, Protestan Kilisesinin Katolik Kilisesinden ayrılmasıyla birlikte, her ülke kendi dilinde dua etmeye ve şarkı söylemeye başlamıştır. Bu durum, dinî müzik alanında Almanya'da "koral", Fransa'da "psalm", İngiltere'de "anthem" biçimlerinin gelişmesine yol açmıştır.

Rönesans Müziğinin Genel Özellikleri

- Müzik cümleleri büyük, sesler geniştir.
- Ölçüler belirgin değildir.
- Dramatik duyguların anlatımında yarım aralıklar (kromatik) kullanılır.
- Cümle bitişleri ağırlaştırılarak belirginleştirilir.
- Ani değişiklikler içeren nüans ve vurgular çok nadir görülür.

Görsel 22: Rönesans Dönemi nota örneği

Koral

Genellikle kiliselerde söylenen, çalınan dinsel şarkılara ya da kaynağı dinsel şarkılar olan orkestra parçalarına verilen addır.

Madrigal

Orta Çağ'ın sonlarını, Rönesans ve Barok dönemlerini kapsayan, genelde dinî olmayan vokal müzik kompozisyonu demektir. Çokseslidir ve iki ile sekiz arasında değişen düzenlemeler, geleneksel olarak enstrüman eşliği olmaksızın seslendirilir. Doğa sevgisini dile getiren lirik şiirlerden ve bu şiirlerden beslenen çoksesli şarkılardan oluşur.

Rönesans Dönemi'nin Önemli Bestecileri

Giovanni Gastoldi (Covanni Gastoldi), Orlando Gibbons (Orlando Gibbons), Hans Leo Hassler (Hans Leo Hessler), Heinrich Isaac (Henrik Ayzek), Thomas Tallis (Tomas Tolis), Orlando di Lasso, William Byrd (Vilyim Biyird), Guillaume Dufay (Güliyami Dufay), Thomas Morley (Tomis Mörley), Giovanni Pierluigi da Palestrina (Covanni Pirlüci di Peletrina), Claudio Monteverdi (Kladyo Moteverdi).

Claudio Monteverdi [Kladyo Monteverdi (1567–1643)]: Geç Rönesans-Erken Barok Dönemi'nin İtalyan müzisyeni, opera bestecisi, şarkıcısıdır. Sanatçı, uzun hayatı boyunca hem Rönesans hem de Barok Dönemi eseri sayılabilecek nitelikte eserler vermiştir.

Giovanni Gastoldi [Covanni Gastoldi (1554-1609)]: İtalyan bir besteci olan Giovanni Gastoldi, Geç Rönesans-Erken Barok Dönemi'nde etkin olmuştur. Madrigal, kutsal vokal müziği ve enstrümantal türünde eserler vermiştir.

Rönesans Dönemi Müziğinin Stil ve Yorum Özellikleri

- Doğa, insan ve güncel olaylar (aşk, sevgi vb.) ön plandadır.
- Kilise baskısından kurtulan müzik, daha insancıl bir boyut kazanmıştır.
- Çalgı müziği önem kazanmıştır.
- Çoksesli müzik şekillenmeye başlamıştır.
- Din dışı müziğin formları olan madrigal, motet, missa ve koral doğmuştur.
- Operanın ortaya çıkışına zemin hazırlanmıştır.

- Aşağıdaki verilen, Rönesans Dönemi'ne ait eseri seslendiriniz.

Dona Nobis Pacem (3 Sesli Kanon)

Müzik: G.P. Palestrina (Pelistirina)

Do - na no - bis pa - cem, pa - cem. Do - na

no - biz pa - cem Do - na no - bis pa - cem

Do - na no - bis pa - cem, pa - cem.

Do - na no - biz pa - cem Do - na no - bis -

Do - na no - biz pa - cem Do - na no - bis

Do - na no - bis pa - cem,

20

pa - cem Do - na no - bis pa - cem

pa - cem Do - na no - biz pa - cem Do - na

pa - cem. Do - na no - biz pa - cem Do - na

27

no - bis - pa - cem Do - na no - bis pa - cem

no - bis pa - cem Do - na no - biz pa - cem Do -

34

na no - bis - pa - cem Do - na no - bis pa - cem

Yukarıdaki eseri seslendirirken diğer partiyonları da dinleyiniz.

3. Barok Dönemi ve Koro

Barok Dönemi

XVII. yüzyılın başları, her alanda olduğu gibi, müzikte de önemli gelişmelerin yaşandığı bir dönemdir. Müzikte Barok akımı, ilk kez İtalya'da, sözsüz müzikte ve melodramlarda ortaya çıkmıştır.

Bu dönemde, insan sesi için yazılan müziklerin yanı sıra hem sözsüz müzik hem de opera oldukça geliştirilmiştir.

Görsel 23: Evaristo Baschenis, *Çalgılar*, XVII yüzyıl ortasında

Barok Dönemi'nde, metnin öne çıkması ve çalgıların müzikte daha belirgin biçimde yer alması ile melodinin ön plana çıktığı bir anlayış gelişmeye başlamıştır. Çalgıların önem kazanması, çalgı müziğinin alanının genişlemesinin ve değişik çalgı biçimlerinin üretilmesinin önünü açmıştır. Buna bağlı olarak da çalgı yapımcılığı ortaya çıkmıştır. Çalgıları geliştirmek için -tüm imkânlar kullanılarak- yeni yapım teknikleri oluşturulmuştur. Kapasitesi yüksek çalgıları çalan orkestra üyeleri, giderek uzmanlaşmış ve zamanla usta solo çalgıcılar olmuşlardır. Besteciler de çalgı müziğine yönelerek verdikleri eserler ile bu müzik türüne önemli katkılar sunmuştur.

Uzun cümleli, süslü, zaman zaman karmaşık ve gösterişli bir anlatım sergileyen bu dönem eserlerinde kontrpuanla homophone (homofon) yani eşikli tek sesli yazının birlikte kullanılması, dolgun ve görkemli bir üslubun biçimlenmesini kolaylaştırmıştır.

Görsel 24: *Der Lautenspieler* (Erstfassung 1595/96), Staatliche Eremitage, Sankt Petersburg

Barok Dönemi, Rönesans Dönemi'nin toplumsal ve ekonomik bunalımına karşı soyluların, kültürel ve sanatsal alanda egemenliğini ilan ettiği dönemdir.

Barok Müziğinin Genel Özellikleri

- Bu dönemin en önemli buluşu, oratoryolardır.
- Barok Dönemi'nde sözsüz müziğin ilk örnekleri orgda görülmüş, klavye müziğindeki gelişmeler dikkat çekmiştir.
- Melodici müzik doğmuştur. Armonik sistemin temelleri bu dönemde atılmıştır.
- Çalgılar daha belirgin bir şekilde ön plana çıkmış ve çalgı müziği gelişmiştir.
- Dinî müziğin etkisi ile kullanılan gamların yerini majör ve minör gamlar almıştır.
- Bu dönemin bestecileri, çizgisi kesik armonilerden ve duygusal gerilim içeren süslü müzik cümlelerinden oluşan katı ve abartılı tutumlar çerçevesinde hareket etmiştir.
- Nota şekilleri gelişerek günümüz yazısına çok yakın bir duruma gelmiştir.

Oratoryo

Konusunu kutsal metinlerden alan, sahnede oynanmayan operalardır. Oratoryoyla birlikte sahne kostümü ve dekor ortadan kalkmıştır. Oratoryo; İtalya'nın Floransa şehrinde, Papaz Filippo Neri (1515-1595) tarafından, İncil'in müzik ile söylenmesiyle ortaya çıkmıştır.

Kantat

İnsan sesi için yazılmış, çalgı müziğindeki sonatın karşılığı olan yapıtlara verilen addır.

Barok Dönemi Önemli Bestecileri

Johann Sebastian BACH [Yohan Sebastiyah Bah (1685-1750)], George Frideric Handel [Corç Firederik Hendel (1685-1759)], Heinrich Schütz [Henrik Şüts (1585-1750)], Arcangelo Corelli [Arkencelo Korel (1653-1713)], Giovanni Gabrielli [Covanni Gabriyel (1557-1612)], Guiseppe Torelli [Guzipti Torelli (1650-1708)], Antonio Vivaldi [Antenyo Vivaldi (1675-1741)], Domenico Scarlatti [Dominic Sıkarletti (1685-1757)].

Johann Sebastian BACH [Yohan Sebastiyah Bah (1685-1750)]: Müzisyen bir aileden gelen Bach, ilk müzik derslerini ağabeyinden almıştır. Weimar (Veymer) Sarayı'nda bir süre keman çalan besteci, 1707'de Mühlhausen'de (Mühhausın) St. Blasiuskirsch'ün (Bilasyuskörş) orgcusu olmuştur. Bach, olağanüstü müzisyen kişiliği ile müzik tarihine damgasını vurmuş, koro için de çok sayıda eser yazmıştır.

George Friedric HANDEL [Corç Firederik Hendel (1685-1759)]: Müzik eğitimine klavye ve besteleme teknikleri alarak başlamıştır. 1703'te, Hamburg'ta opera orkestrasında keman çalan Handel, henüz 20 yaşındayken olağanüstü yeteneğini kısa sürede belli etmiş; "Almira" ve "Nero" operalarını sahnelemiştir. Sayısız besteleri, opera yöneticiliği, opera ve oratoryoları ile ünlenmiştir.

Barok Dönemi Müziğinin Stil ve Yorum Özellikleri

- Din dışı müzikler gelişme göstermiştir.
- Melodi ön plana çıkmış, süslemeli anlayış önemsenmiştir.
- Sazların bir arada kullanımı (orkestrasyon) gelişme kaydetmiştir. Buna dayalı olarak senfonik orkestranın ilk tohumları atılmıştır.
- Gürlük anlayışı ve gürlüğü gösteren işaretler ilk kez bu dönemde ortaya çıkmıştır.
- Kilise dizilerinin yerini majör ve minör diziler almıştır.
- Çalgı müziği gelişmiş, yalnız çalgılar için eserler bestelenmiştir.
- Nota şekilleri gelişerek günümüz yazısına çok yakın bir duruma gelmiştir.
- İlk konser salonları bu dönemde açılmıştır.

- Aşağıdaki verilen, Barok Dönemi'ne ait eseri seslendiriniz.

Aller Augen Warten Auf Dich (Motet)

H. Schütz (Şüts)

Soprano

Al - ler Au - gen war - ten auf dich, Her - re, und du

Alto

Al - ler Au - gen war - ten auf dich, Her - re, und du

Tenor

Al - ler Au - gen war - ten auf dich, Her - re, und du

Bas

Al - ler Au - gen war - ten auf dich, Her - re, und du

S

gi - best ih - nen ih - re Spei - se zu sei - ner Zeit, Du

A

gi - best ih - nen ih - re Spei - se zu sei - ner Zeit, Du

T

gi - best ih - nen ih - re Spei - se zu sei - ner Zeit, Du

B

gi - best ih - nen ih - re Spei - se zu sei - ner Zeit, Du

5

S
tust dei - ne mil - de Hand auf und

A
tust dei - ne mil - de Hand auf und

T
tust dei - ne mil - de Hand auf und

B
tust dei - ne mil - de Hand auf und

6

S
sät - ti - gest al - les, was da le - bet, mit Wohl - ge - fal - len

A
sät - ti - gest al - les, was da le - bet, mit Wohl - ge - fal - len

T
sät - ti - gest al - les, was da le - bet, mit Wohl - ge - fal - len

B
sät - ti - gest al - les, was da le - bet, mit Wohl - ge - fal - len

Yukardaki eseri seslendirirken diğer partiyonları da dinleyiniz.

KENDİMİZİ DEĞERLENDİRELİM

1. Orta Çağ'da koro müziğinin karakteristik özellikleri nelerdir?

.....
 .....
 .....

2. Orta Çağ Dönemi'nin önemli bestecileri kimlerdir?

.....
 .....
 .....

3. Orta Çağ Dönemi koro müziğinin stil ve yorum özelliklerini açıklayınız.

.....
 .....
 .....
 .....

4. Rönesans Dönemi koro müziklerinin karakteristik özellikleri nelerdir?

.....
 .....
 .....

5. Rönesans Dönemi'nin önemli bestecileri kimlerdir?

.....
 .....
 .....

6. Rönesans Dönemi'ni Orta Çağ Dönemi'nden ayıran özellikler nelerdir?

.....
 .....
 .....

7. Madrigal ve Gregoryan ezgiler arasında ne gibi benzerlik ve farklılıklar vardır?

.....
 .....
 .....

8. Barok Dönemi'nin özelliklerini açıklayınız.

.....
 .....
 .....

9. Barok Dönemi'nin önemli bestecileri kimlerdir?

.....
 .....
 .....

Her alanda olduğu gibi XVII.yüzyılın başları müzikte de önemli gelişmelerin olduğu bir dönemdir. Müzikte Barok akımı, ilk kez İtalya'da sözsüz müzik ve melodramlarda ortaya çıkmıştır.

10. Barok Dönemi'nin en belirgin özelliği için hangisi söylenebilir?

- A) Oratoryolar ortaya çıkmıştır.
- B) Çalgı müziği gelişmiştir.
- C) Çalgılar ön plana çıkmıştır.
- D) Melodici müzik ortaya çıkmıştır.
- E) Armonik sistemin temelleri atılmıştır.

KONTROL LİSTESİ

YÖNERGE: Koro Müziğinde Dönemler ünitesindeki bilgi ve becerilerinizi değerlendirmek amacıyla verilen, aşağıdaki kontrol listesini öğretmeniniz ile doldurunuz. Kontrol listesindeki davranışlardan gözlemlenenler için “gerçekleşti”, gözlemlenmeyenler için “gerçekleşmedi” sütununa (✓) işareti koyunuz.

Sıra No	Gözlenecek Davranışlar	Gerçekleşti	Gerçekleşmedi
1	Orta Çağ Dönemi'nin müziksel özelliklerini bilir.		
2	Gregoryan ezgilerin, Orta Çağ müziğinin en belirgin türü olduğunu fark eder.		
3	Orta Çağ'ın, Kilisenin insanlar üzerinde kurduğu baskı nedeniyle, Karanlık Çağ olarak da isimlendirildiğini anlar.		
4	Madrigalin, dinî öğeler içermeyen müzik türü olduğunu bilir.		
5	Barok Dönemi'nde melodici anlatımın ön plana çıktığını fark eder.		
6	Rönesans Dönemi'ni Orta Çağ Dönemi'nden ayıran özellikleri bilir.		
7	Rönesans Dönemi'nin, çoksesliliğin en olgun çağını temsil ettiğini fark eder.		
8	Armonik sistemin temellerinin Barok Dönemi'nde atılmış olduğunu açıklar.		
9	Dinî müziğin etkisi ile kullanılan gamların yerini, majör ve minör gamların almış olduğunu fark eder.		
10	Barok Dönemi bestecilerinin, çizgisi kesik armonilerden ve duygusal gerilim içeren süslü müzik cümlelerinden oluşan, katı ve abartılı tutumlar çerçevesinde hareket ettiğini fark eder.		

Not: Gerçekleştirilen her davranış için 10 puan alınır.

ÜNİTE 6

ESER UYGULAMALARI

*“Hepiniz milletvekili
olabilirsiniz, bakan olabilirsiniz;
hatta cumhurbaşkanı
olabilirsiniz fakat sanatkâr
olamazsınız.”*

Mustafa Kemal ATATÜRK

**1. Eser İnceleme,
Çözümleme,
Seslendirme**

ESER UYGULAMALARI

“Entonasyon, homojen söyleme, artikülasyon, nüans, koro ve şef uyumu ve a capella” terimlerinin anlamlarını araştırınız.

1. Eser İnceleme, Çözümleme, Seslendirme

Koroda şarkı söylerken dikkat etmemiz gereken önemli kurallar vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

- Entonasyonunuza dikkat ediniz.
- Aynı ses grubunda olduğunuz arkadaşlarınızı dinlediğiniz gibi diğer partileri de dinleyerek söyleyiniz.
- Homojen söylemeye özen gösteriniz.
- Eserin ait olduğu döneme, yöreye ve müziksel özelliklere dikkat ederek söyleyiniz.
- Nüans terimlerini önemseyiniz.
- Artikülasyonu, prozodi kurallarını, hız terimlerini göz ardı etmeden söyleyiniz.
- Şefinizin işaretlerine uyunuz.
- Koro çalışmasına, kendi partisyonlarınızın deşifre çalışmasını önceden yapmış olarak geliniz.

Görsel 25: Karma Koro

İSTİKLÂL MARŞI^(*)

Söz: M.A. Ersoy

Müzik: O.Z. Üngör

Düzenleme: E. Zuckmayer

Kork - ma sön - mez bu şa - fak - lar -
Çat - ma kur - ban o - la - yım çe h -

da yü - zen al san - cak Sön - me - den yur - du mun üs - tün - de tü - ten en son o - cak O
re - ni ey naz - lı hi - lal Kah - ra - man ır - kı ma bir gül ne bu şid - det bu ce - lal Sa -

be - nim mil - le - ti - min yıl - dı - zı - dır par - la - ya - cak O be - nim - dir o be - nim
na ol maz dö - kü - len kan - la - rı - mız son - ra he - lal hak - kı - dır Hak ka ta - pan

1. mil - le - ti - min - dir an - cak Çat
mil - le - ti - min is - tik - lal

2.

(*) İstiklâl Marşı'nın birinci sözlerini söylerken virgül (,) , ikinci sözlerini söylerken ise yıldız (*) işaretlerinin bulunduğu yerlerde nefes alınız.

İSTİKLÂL MARŞI

Söz : M. Akif Ersoy
Beste: O. Zeki Üngör

(Dört Sesli)

Soprano

Kork - ma sön - mez bu şa fak - lar -
Çat - ma kur - ban o - la - yım çe h -

Alto

Kork - ma sön - mez bu şa - fak - lar -
Çat - ma kur - ban o - la - yım çe h -

Tenör

Kork - ma sön - mez bu fak - lar -
Çat - ma kur - ban o - la - yım çe h -

Bas

Kork - ma sön - mez bu fak - lar -
Çat - ma kur - ban o - la - yım çe h -

S

da yü - zen al san - cak Sön - me - den yur - du - mun üs - tün -
re - ni ey naz - lı hi - lal Kah - ra - man ır - kı - ma bir gül

A

da yü - zen al san - cak Sön - me - den yur - du - mun üs - tün -
re - ni ey naz - lı hi - lal Kah - ra - man ır - kı - ma bir gül

T

da yü - zen al san - cak Sön - me - den yur - du - mun üs - tün -
re - ni ey naz - lı hi - lal Kah - ra - man ır - kı - ma bir gül

B

da yü - zen al san - cak Sön - me - den yur - du - mun üs - tün -
re - ni ey naz - lı hi - lal Kah - ra - man ır - kı - ma bir gül

7

S
de tü - ten en son o - cak O be - nim mil - le - ti - min yıl - dı - zı -
ne bu şid - det bu ce - lal Sa - na ol - maz dö - kü - len kan - la - rı -

A
de tü - ten en son o - cak O be - nim mil - le - ti - min yıl - dı - zı -
ne bu şid - det bu ce - la Sa - na ol - maz dö - kü - len kan - la - rı -

T
8
de tü - ten en son o - cak O be - nim mil - le - ti - min yıl - dı - zı -
ne bu şid - det bu ce - lal Sa - na ol - maz dö - kü - len kan - la - rı -

B
de tü - ten en son o - cak O be - nim mil - le - ti - min yıl - dı - zı -
ne bu şid - det bu ce - lal Sa - na ol - maz dö - kü - len kan - la - rı -

10

S
dır par - la - ya - cak O be - nim - dir o be - nim mil - le - ti - min - dir an - cak
mız son - ra he - lâ l Hak - kı - dır Hak - ka ta - pan mil - le - ti - min is - tik - lâ l

A
dır par - la - ya - cak O be - nim - dir o be - nim mil - le - ti - min - dir an - cak
mız son - ra he - lâ l Hak - kı - dır Hak - ka ta - pan mil - le - ti - min is - tik - lâ l

T
8
dır par - la - ya - cak O be - nim - dir o be - nim mil - le - ti - min - dir an - cak
mız son - ra he - lâ l Hak - kı - dır Hak - ka ta - pan mil - le - ti - min is - tik - lâ l

B
dır par - la - ya - cak O be - nim - dir o be - nim mil - le - ti - min - dir an - cak
mız son - ra he - lâ l Hak - kı - dır Hak - ka ta - pan mil - le - ti - min is - tik - lâ l

- Aşağıdaki marşı, marş söyleme tekniklerine uygun olarak seslendiriniz.

Mustafam

Söz-Müzik: İsmail Lütfü Erol

Piyano Eşlik: Murat Kes

Soprano
Alto

Tenor
Bas

Piyano

9

di çi-çek-ler bü-yü-yor - sa _____ gü-neş - li top-ra-ğın - da _____ Şim -
 di ka-dın-lar bi-li-yor - sa _____ ya-rın - lar kol-la-rın - da _____ Şim -
 di kır-la-rın a-ra-sın - dan _____ şe-hir - ler Bü-yü-yor - sa _____ Şim -

di çi-çek-ler bü-yü-yor - sa _____ gü-neş - li top-ra-ğın - da _____ Şim -
 di ka-dın-lar bi-li-yor - sa _____ ya-rın - lar kol-la-rın - da _____ Şim -
 di kır-la-rın a-ra-sın - dan _____ şe-hir - ler Bü-yü-yor - sa _____ Şim -

18

di ço-cuk - lar yü - rü - yor - sa _____ 1 - şık - lı yol - la - rın - da
 di ya - rın - lar ge - li - yor - sa _____ 1 - şık - lı yol - la - rın - da
 di gül - le - rin a - ra - sın - da _____ ço-cuk - lar bü - yü - yor - sa

di ço-cuk - lar yü - rü - yor - sa _____ 1 - şık - lı yol - la - rın - da Sen -
 di ya - rın - lar ge - li - yor - sa _____ 1 - şık - lı yol - la - rın - da
 di gül - le - rin a - ra - sın - da _____ ço-cuk - lar bü - yü - yor - sa

26

Sen - sin _____ sen - sin ey Mus - ta - fam ge-len - sin _____

sin _____ sen - sin ey Mus - ta - fam ge-len - sin _____ ge-len -

32

Yur - du - ma hür - ri - yet ve-ren - sin _____ Gü - ne - ş i _____

sin Yur - du - ma hür - ri - yet ve-ren - sin _____ Gü - ne - ş i _____

38

gös - te - ren - sin ş i _____ gös - te - ren - sin _____

gös - te - ren - sin Sen - ş i _____ gös - te - ren - sin _____

- Aşağıdaki eseri, tonunu ve ölçü sayısını dikkate alarak seslendiriniz.

Dumlupınar Marşı

Söz: İ. Ulvi

Müzik: Z.Aydıntan

♩ = 112

Dum - lu - pı - nar cik gel - dik sa - na
Ey ge - lin - cik ne - dir ta - san

5 Yüz sür - me - ye top ra - ğı
Sevin - lin - den i - rak mı - na

9 Dum - lu - pı - nar Dum - lu - pı - nar
Şe - hit - le - rin al - ka - nın - dan

13 Ne de - şi - rin bağ - la - rın var
Ya - ra - tıl - mış bay - rak mı - sin

Dumlupınar suyun kevser,
Armağanın büyük zafer,
Dumlupınar, Dumlupınar,
Herkes bugün seni arar.

İnan olsun bilsin cihan,
Vurulmaz bize zincir,
Olur mu hiç, hür yaşayan,
Beş bin yıllık bir Türk, esir.

- Aşağıdaki eserin ses alanlarını belirtiniz. Eseri, partiler arasındaki uyuma dikkat ederek seslendiriniz.

Karahisar Kalesi

Afyon Türküsü

Düzenleme: S. Aydoğan

I

Ka - ra hi - sar ka - le - si yı - kıl - ır ge - lir

II

Ka - ra hi - sar ka - le - si oy yı - kıl - ır

5

Kâ - kü - lü boy - nu - na dö - kü - lür ge - lir dö - kü - lür ge - lir

Kâ - kü - lü boy - nu - na dö - kü - lür ge - lir

10

Yay - la - dan gel al - lı ge - lin yay - la - dan Kes - me ü - mi -

Oy oy oy

14

di - ni ka - dir Mev - la - dan ka - dir Mev - la - dan

oy Kes - me ü - mi - di - ni Mev - la - dan

2.
Ben bir koyun olayım, sen de bir kuzu
Meleye meleye getirem yazı

3.
Yayladan gel allı gelin yayladan
Ver elini karlı dağlar aşalım, bayramlaşalım

- Aşağıdaki marşı, marş söyleme tekniklerine dikkat ederek seslendiriniz.

Adımız Andımızdır

Söz: B.Kemal Çağlar

Müzik: Ahmet Muhtar Ataman

♩ = 116

A - dı - mız an - dı - mız - dır Yo - lu - na can ko - ya

5 rız Türk ol - m - yı en bü - yük şe - ref En bü -

9 yük şe - ref ve şan sa - ya - rız Tür - küz Tür -

13 küz de - dik - çe kal - bi - miz al - mak - ta hız Türk

17 ol - m - yı en bü - yük şe - ref En bü - yük şe - ref ve şan sa - ya - rız

- Aşağıdaki eserin ses alanlarını belirtiniz. Eseri, partiler arasındaki uyuma dikkat ederek seslendiriniz.

Bir Gün Daha Sona Erdi (İki Sesli)

Müzik: A. Krieger (Krieger)

Uyarılama: S. İkesus Altan

Andante ♩ = 96

I

Bir gün da - ha so - na er - di Gü -
 Sen ey gü - zel dal - dın yi - ne De -
 Se - nin ge - cen ay - dın o - la U -

II

Bir gün da - ha so - na er - di Gü -
 Sen ey gü - zel dal - dın yi - ne De -
 Se - nin ge - cen ay - dın o - la U -

4

neş bat - tı çok - tan U - nut - tu - rur uy -
 rin bir uy - ku - ya Ge - ce ra - hat u -
 yu ey her - şe - yim Sa - bah - le - yin ı -

neş bat - tı çok - tan U - nut - tu - rur uy -
 rin bir uy - ku - ya Ge - ce ra - hat u -
 yu ey her - şe - yim Sa - bah - le - yin ı -

7

ku der - di Göz - yaş - la - rı ku - rur
 yu di - ye Bek - le - rim ben se - ni
 şık - lar - la Yo - lu - nu bek - le - rim

ku der - di Göz - yaş - la - rı ku - rur
 yu di - ye Bek - le - rim ben se - ni
 şık - lar - la Yo - lu - nu bek - le - rim

- Aşağıdaki eserin ses alanlarını belirtiniz. Eseri, partiler arasındaki uyuma dikkat ederek seslendiriniz.

Bir Gün Daha Sona Erdi (Dört Sesli)

Müzik: A.Krieger
Uyarlama: S. İkesus Altan

Andante ♩ = 96

Soprano

Bir gün da - ha so - na er - di Gü -
Sen ey gü - zel dal - dın yi - ne De -
Se - nin ge - cen ay - dın o - la U -

Alto

Bir gün da - ha so - na er - di Gü -
Sen ey gü - zel dal - dın yi - ne De -
Se - nin ge - cen ay - dın o - la U -

Tenor

Bir gün da - ha so - na er - di Gü -
Sen ey gü - zel dal - dın yi - ne De -
Se - nin ge - cen ay - dın o - la U -

Bas

Bir gün da - ha so - na er - di Gü -
Sen ey gü - zel dal - dın yi - ne De -
Se - nin ge - cen ay - dın o - la U -

4

S

neş bat - tı çok - tan U -
rin bir uy - ku - ya Ge -
yu ey her - şe - yim Sa -

A

neş bat - tı çok - tan U -
rin bir uy - ku - ya Ge -
yu ey her - şe - yim Sa -

T

neş bat - tı çok - tan U -
rin bir uy - ku - ya Ge -
yu ey her - şe - yim Sa -

B

neş bat - tı çok - tan U -
rin bir uy - ku - ya Ge -
yu ey her - şe - yim Sa -

6

S

nut - tu - rur uy - ku der - di Göz -
 ce - ra - hat u - yu di - ye Bek -
 bah - le - yin ı - şık - lar - la Yo -

A

nut - tu - rur uy - ku der - di Göz -
 ce - ra - hat u - yu di - ye Bek -
 bah - le - yin ı - şık - lar - la Yo -

T

8

nut - tu - rur uy - ku der - di Göz -
 ce - ra - hat u - yu di - ye Bek -
 bah - le - yin ı - şık - lar - la Yo -

B

nut - tu - rur uy - ku der - di Göz -
 ce - ra - hat u - yu di - ye Bek -
 bah - le - yin ı - şık - lar - la Yo -

8

S

yaş - la - rı ku - rur
 le - rim ben se - ni
 lu - nu bek - le - - - rim

A

yaş - la - rı ku - rur
 le - rim ben se - ni
 lu - nu bek - le - - - rim

T

8

yaş - la - rı ku - rur
 le - rim ben se - ni
 lu - nu bek - le - - - rim

B

yaş - la - rı ku - rur
 le - rim ben se - ni
 lu - nu bek - le - - - rim

1. 2. 3.

- Aşağıdaki eseri, tonunu ve ölçü sayısını dikkate alarak seslendiriniz.

Kahraman Erler

Söz : Z. Aydın - S. Egüz

Müzik: G. Bizet (Bize)

I

f Tunç yüz - lü as - lan gi - bi er - ler Ge - çer - ken dim - dik baş - la -

II

Tunç yüz - lü as - lan gi - bi er - ler Ge - çer - ken

7

ry - la san - ki bir dağ Tunç yüz - lü o kah - ra - man er - ler Hey -

dim - dik baş - la - ry - la san - ki bir dağ Tunç yüz - lü o kah - ra - man er -

13

Son

bet - le san - ki yük - se - len bir dağ *mf* Ta can - dan bağ - la -

ler yü - ce bir dağ bir dağ Ta can - dan bağ - la -

19

nır sa - na Se - nin - le hep ö - vü - nür gü - ven - le bu va - tan Ey şan -

nır sa - na Se - nin - le hep ö - vü - nür gü - ven - le bu va - tan Ey şan -

26

B.D.

lı kah - ra - man er - ler Şük - ran - la bin se - lam sev - gi sa - na

lı kah - ra - man er - ler Şük - ran - la bin se - lam sa - na

- Aşağıdaki eseri, partiler arasındaki uyuma dikkat ederek seslendiriniz.

Burçak Tarlası

Tokat Türküsü-Anonim

Söz -Müzik: E.Z. Ün

♩ = 92

Davul

Sa - bah - tan kalk - tum ki e - zen se - si

Sa - bah - tan kalk - tum ki yar yar e - zen se - si

4

var E - zen de se - si de - ğil yar yar

var var E - zen de - ğil yar - yar

7

bur - çak ya sı var Ba - kın

bur - çak ya - sı var Ba - kın şu a -

10

şu a - da - mın kaç tar - la - sı var

da - mın yar - yar kaç tar - la - sı var var

13

A - ma - nın da kı - zı - la - r ne zo - ru - muş bur - çak yol - ma -

A - man ne zo - ru - muş bur - çak

16

sı Bu - ru - ça - kı ta - rı - la - sını da ya - rı yar

yol - ma - sı Bur - çak tar - la - sını da

19

ge - lin ol - ma - sı

ge - lin ol ma - sı

Keman

-2-

Sabahtan kalktım da sütü pişirdim
Sütün de köpüğünü (yâr yâr) yere taşırdım
Burçak tarlasında aklım şaşırdım
Amanın da kızlar ne zorumuş burçak yolması
Burçak tarlasında (yâr yâr) gelin olması

- Kemanın çaldığı ara müzik istenildiği kadar tekrarlanabilir.
- İki seste de suslarla başlayan bu türküde davulla giriş yerinde olur. Böylece güçlü zaman belirir.
- Öğretmen gerek görürse davul birkaç ölçü önce girebilir.

- Aşağıdaki eseri, partiler arasındaki uyuma dikkat ederek seslendiriniz.

Bebek

Bayburt Türküsü
Düzenleme: M.Sun

♩ = 76

I

Be-bek be - ni del ey - le - di

II

Nen - ni nen - ni nen - ni hu Nen - ni nen - ni nen - ni hu

5

Yak - tı yık - tı kul ey - le - di Her ka - pı - ya kul ey - le - di

Nen - ni nen - ni nen - ni hu Nen - ni nen - ni nen - ni hu

9

Nen - ni nen - ni nen - ni nen - ni Nen - ni nen - ni nem - ni be - bek

Nen - ni hu nen - ni hu Nen - ni hu Nen - ni hu

13

oy Be - bek oy

hu Nen - ni nen - ni nen - ni

Bebeğin beşiği çamdan
Su sızıyor yufka damdan
Kurtulur mu gelin gamdan
Nenni nenni...

Bebek gelini del'eyler
Yakar yüreğin kül eyler
Hem ırgat hem de kul eyler
Nenni nenni...

Dere olup taşamadım
Kader dağın aşamadım
Gelin olup yaşamadım
Nenni nenni...

- Aşağıdaki kanonu, kanon söyleme özelliklerine dikkat ederek seslendiriniz.

Kuşlar (İki Sesli Kanon)

Muammer Sun

$\text{♩} = 100$

1

Rüz - gar - dan ka - nat - lar - la Gök - ler - de u - çan kuş -

5

lar Biz - ler - den si - ze se - lam Biz - ler - den si - ze se -

9

2

lam Hay - di hay - da Hay - di hay - da

13

— hay - di ha - da hey Hay - di hay - da

- Aşağıdaki eseri, müzikal dinamiklere uygun olarak seslendiriniz.

Ufacık Taşlardan

Eskişehir Türküsü
Düzenleme: E. Okyay

I

II

p *pp*

A-man a - man A-man a - man A-man a - man A-man a - man

5

U - fa - cık taş - lar - dan ka - le de ya - pıl - maz a-man a - man
Sa - vaş vak - ti yi - ği - dim ar - dı - na ba - kıl - maz a-man a - man

Hey U - fa - cık taş - lar - dan ka - le de ya - pıl -
Sa - vaş vak - ti yi - ği - dim ar - dı - na ba - kıl -

9

U - fa - cık taş - lar - dan ka - le de ya - pıl - maz a-man a - man
Sa - vaş vak - ti yi - ği - dim ar - dı - na ba - kıl - maz a-man a - man

maz hey U - fa - cık taş - lar - dan ka - le de ya - pıl -
maz hey Sa - vaş vak - ti yi - ği - dim ar - dı - na ba - kıl -

13

Sal - mak i - çin düş - ma - na em - re ba - kıl - maz
Gön - lü ev - de ka - la - nın ü - nü ya - pıl - maz

maz Sal - mak i - çin düş - ma - na em - re ba - kıl -
maz Gön - lü ev - de o - la - nın ü - nü ya - pıl -

17

Sal - mak i - çin düş - ma - na em - re ba - kıl - maz
Gön - lü ev - de ka - la - nın ü - nü ya - pıl - maz

maz Sal - mak i - çin em - re ba - kıl - maz
maz o - la - nın da ü - nü ya - pıl - maz

- Aşağıdaki eseri, zihinsel canlandırma yöntemini dikkate alarak seslendiriniz.

Yurda Veda

Alman Ezgisi

Uyarılama: S. Egüz-Z. Aydınant

Andante ♩ = 70

I

El - ve - da be - nim gü - zel yur-dum Ar - tık sa - na ve - da
Gi - di - yor - ken ya - ban - cı e - le Ar - tık sa - na ve - da

II

El - ve - da be - nim gü - zel yur-dum Ar - tık sa - na ve - da
Gi - di - yor - ken ya - ban - cı e - le Ar - tık sa - na ve - da

6

cresc. Ay - rıl - sam da şim - di ey yur-dum *dim.* Ay - rıl - maz yi - ne kal - bim sen-den Gü -
Ay - rıl - sam da şim - di ey yur-dum Ay - rıl - maz yi - ne kal - bim sen-den Gü -

11

zel yur-dum ve - da El - ve - da ye - şil kuy - tu or - man Ar -
Du - man - lı dağ - lar ma - vi gök - ler Ar -
zel yur-dum ve - da El - ve - da ye - şil kuy - tu or - man Ar -
Du - man - lı dağ - lar ma - vi gök - ler Ar -

16

tık sa - na ve - da Ay - rıl - sam *cresc.* da şim - di ben sen-den Has - re -
tık sa - na ve - da Ay - rıl - sam da şim - di ben sen-den Has - re -
tık sa - na ve - da Ay - rıl - sam da şim - di ben sen-den Has - re -
tık sa - na ve - da

21

dim. tin - le çar - pa - cak kal-bim Gü - zel yur-dum ve - da
tin - le çar - pa - cak kal-bim Gü - zel yur-dum ve - da

- Aşağıdaki eseri, partiler arasındaki uyuma dikkat ederek seslendiriniz.

Kutlu Olsun Yeni Yıl

İngiliz Halk Şarkısı
Uyarlama: Y. Elmas

Soprano
Alto
Tenor
Bas

Ye - ni yıl kut - lu ol - sun dost - lar Ye - ni yıl kut - lu ol - sun

Ye - ni yıl kut - lu ol - sun dost - lar Ye - ni yıl kut - lu ol - sun

5
dost - lar Ye - ni yıl kut - lu ol - sun dost - lar Sağ - lık - lı mut - lu yıl - lar

dost - lar Ye - ni yıl kut - lu ol - sun dost - lar Sağ - lık - lı mut - lu yıl - lar

10
Ka - tı - lın siz de bu şar - kı - mı -

Ka - tı - lın siz de bu şar - kı - mı -

14
za Gir - re - lim ne - şey - le he - pi - miz ye - ni yı - la

za Gir - re - lim ne - şey - le he - pi - miz ye - ni yı - la

- Aşağıdaki eseri, partiler arasındaki uyuma dikkat ederek seslendiriniz.

Korobushka

Rus Halk Şarkısı

Soprano

Full to the brim is my fine Ko - ro - bush-ka Packed with cot - ton
Here are my goods they have cost much mo - ney — Came and see my
I shall be wait - ing by yon - der road way — There to stay til

Alto

Full to the brim is my fine Ko - ro - bush-ka Packed with cot - ton
Here are my goods they have cost much mo - ney — Came and see my
I shall be wait - ing by yon - der road way — There to stay til

Tenor

8 pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom

Bas

8 pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom

7

S

silk and lace I am young and strong and stur - dy —
ber - gains fine Look young maid at the goods I of - fer —
dusk shall fall Than to you my dear maid, I o - fer —

A

silk and lace I am young and strong and stur - dy —
ber - gains fine Look young maid at the goods I of - fer —
dusk shall fall Than to you my dear maid, I o - fer —

T

8 pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom

B

8 pom pom pom my dear one pom pom pom pom pom pom pom pom

13

S

With my Knap - sack on my back I am young and —
Come and sit be neath the pines Look young maid at the
Silks and la - ces one and all Than to you my dear

A

With my Knap - sack on my back I am youn and —
Come and sit be neath the pines Look young maid at the
Silks and la - ces one and all Than to you my dear

T

8 pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom

B

8 pom pom pom pom pom pom pom my dear one pom pom pom pom

19

S

strong and stur - dy — With my Knap - sack on my back
goods I of - fer — Come and sit be neath the pines
maid, I o - fer — Silks and la - ces one and all

A

strong and stur - dy — With my Knap - sack on my back
goods I of - fer — Come and sit be neath the pines
maid, I o - fer — Silks and la - ces one and all

T

8 pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom

B

8 pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom pom

- Aşağıdaki eseri seslendirmeden önce eserin ezgisel ve armonik yapısını inceleyiniz.

Kırlara Doğru

Söz-Müzik: Z. Aydın

♩ = 112

Soprano

p Se - rin e - sen rüz - gar *mf* Çi - çek ko - kan kır - lar
 Şu göl - ge - li or - man Şu gü - neş - li har - man
 Cen - net gi - bi bağ - lar Sis - li yü - ce dağ - lar
 Gü - müş de - re bo - yu So - ğuk pı - nar su - yu

Alto

p Se - rin e - sen rüz - gar *mf* Çi - çek ko - kan kır - lar
 Şu göl - ge - li or - man Şu gü - neş - li har - man
 Cen - net gi - bi bağ - lar Sis - li yü - ce dağ - lar
 Gü - müş de - re bo - yu So - ğuk pı - nar su - yu

Tenör

p Se - rin e - sen rüz - gar *mf* Çi - çek ko - kan kır - lar
 Şu göl - ge - li or - man Şu gü - neş - li har - man
 Cen - net gi - bi bağ - lar Sis - li yü - ce dağ - lar
 Gü - müş de - re bo - yu So - ğuk pı - nar su - yu

Bas

p Se - rin e - sen rüz - gar *mf* Çi - çek ko - kan kır - lar
 Şu göl - ge - li or - man Şu gü - neş - li har - man
 Cen - net gi - bi bağ - lar Sis - li yü - ce dağ - lar
 Gü - müş de - re bo - yu So - ğuk pı - nar su - yu

6

S

f Bek - ler bi - zi ar - ka - daş - lar Yol - cu - luk var

A

f Bek - ler bi - zi ar - ka - daş - lar Yol - cu - luk var

T

f Bek - ler bi - zi ar - ka - daş - lar Yol - cu - luk var

B

f Bek - ler bi - zi ar - ka - daş - lar Yol - cu - luk var

- Aşağıdaki eseri, partiler arasındaki uyuma dikkat ederek seslendiriniz.

Dindirindin Villancico

Anonim

Son

Soprano

Din di rin din di rin din di rin da na din di rin din

Alto

Din di rin din di rin din di rin da na din di rin din

Tenor

Din di rin din di rin din di rin da na din di rin din

Bas

Din di rin din di rin din di rin da na din ri din din

7

S

Yo me le van bel ma tin ma ti ne ta per la pra _____ ta

A

Yo me le van bel ma tin ma ti ne ta per la pra _____ ta

T

Yo me le van bel ma tin ma ti ne ta per la pra _____ ta

B

Yo me le van bel ma tin ma ti ne ta per la pra _____ ta

13

S En con tre el rul de nor que can

A En con tre el rul de nor que can

T En con tre el rul de nor que can

B En con tre el rul de nor que can

18

S tu ba so la ra ma Din di rin din **B.D.**

A tu ba so la ra ma Din di rin din

T tu ba so la ra ma Din di rin din

B tu ba so la ra ma Din di rin din

- Aşağıdaki eserleri, müzikal dinamiklere uygun olarak seslendiriniz.

Yine Bir Gülnihal

Söz-Müzik: İ. Dede Efendi

Düzenleme: Z. Aydınant

♩ = 112

Soprano

p Yi - ne bir gül - ni - hal Al - dı bu gön - lü - mü
Gör - me - dim kim - se - de Böy - le bir dil - rü - bâ

Alto

p Yi - ne bir gül - ni - hal Al - dı bu gön - lü - mü
Gör - me - dim kim - se - de Böy - le bir dil - rü - bâ

Tenor

p Yi - ne bir gül - ni - hal Al - dı bu gön - lü - mü
Gör - me - dim kim - se - de Böy - le bir dil - rü - bâ

Bas

p Yi - ne bir gül - ni - hal Al - dı bu gön - lü - mü
Gör - me - dim kim - se - de Böy - le bir dil - rü - bâ

9

1. 2.

f Sim - ten gon - ca fem Bi - be - del ol gü - zel ol gü - zel
Böy - le kaş böy - le göz Böy - le el böy - le yüz böy - le yüz

f Sim - ten gon - ce fem Bi - be - del ol gü - zel ol gü - zel
Böy - le kaş böy - le göz Böy - le el böy - le yüz böy - le yüz

f Sim - ten gon - ca fem Bi - be - del ol gü - zel ol gü - zel
Böy - le kaş böy - le göz Böy - le el böy - le yüz böy - le yüz

f Sim - ten gon - ca fem Bi - be - del ol gü - zel ol gü - zel
Böy - le kaş böy - le göz Böy - le el böy - le yüz böy - le yüz

19

Ah... Ah...

A - te - şin ruh - le - ri Yak - tı bu - gön - lü - mü
A - şı - kın bağ - rı - nı Üz - me - ye göz sü - zer

A - te - şin ruh - le - ri Yak - tı bu gön - lü - mü
A - şı - kın bağ - rı - nı Üz - me - ye göz sü - zer

A - te - şin ruh - le - ri Yak - tı bu gön - lü - mü
A - şı - kın bağ - rı - nı Üz - me - ye göz sü - zer

27

A - te - şin ruh - le - ri Yak - tı bu gön - lü - mü
A - şı - kın bağ - rı - nı Üz - me - ye göz sü - zer

A - te - şin ruh - le - ri Yak - tı bu gön - lü - mü
A - şı - kın bağ - rı - nı Üz - me - ye göz sü - zer

A - te - şin ruh - le - ri Yak - tı bu gön - lü - mü
A - şı - kın bağ - rı - nı Üz - me - ye göz sü - zer

A - te - şin ruh - le - ri Yak - tı bu gön - lü - mü
A - şı - kın bağ - rı - nı Üz - me - ye göz sü - zer

35

f Pür e - da pür ce - fa Pek kü - çük pek gü - zel pek gü - zel
El a - man pek ya - man Her za - man ol gü - zel ol gü - zel

f Pür e - da pür ce - fa Pek kü - çük pek gü - zel pek gü - zel
El a - man pek ya - man Her za - man ol gü - zel ol gü - zel

f Pür e - da pür ce - fa Pek kü - çük pek gü - zel pek gü - zel
El a - man pek ya - man Her za - man ol gü - zel ol gü - zel

f Pür e - da pür ce - fa Pek kü - çük pek gü - zel pek gü - zel
El a - man pek ya - man Her za - man ol gü - zel ol gü - zel

Ey Bülbul Güzel Kuş

Söz: A.U. Elöve
Ezgi: F. Schubert (Şübert)
Koro İçin Yazan: M.Sun

Solo

Soprano
Ey bül - bül gü - zel kuş şim - di sen ner - de - sin Ner - de se - nin o —

Alto
(Kapalı Ağızla)

Tenor
(Kapalı Ağızla)

Bas
(Kapalı Ağızla)

Tutti

S
mah - zun fer - ya - dın Ey bül - bül gü - zel kuş şim - di sen ner - de - sin

A
mah - zun fer - ya - dın Ey bül - bül gü - zel kuş şim - di sen ner - de - sin

T
mah - zun fer - ya - dın Ey bül - bül gü - zel kuş şim - di sen ner - de - sin

B
mah - zun fer - ya - dın Ey bül - bül gü - zel kuş şim - di sen ner - de - sin

S
Ner - de se - nin o — mah - zun fer - ya - dın Ne gü - zel ö - ter - din

A
Ner - de se - nin o — mah - zun fer - ya - dın Ne gü - zel ö - ter - din

T
Ner - de se - nin o — mah - zun fer - ya - dın Ne gü - zel ö - ter - din

B
Ner - de se - nin o — mah - zun fer - ya - dın Ne gü - zel ö - ter - din

12 *rit.*

S
ö - ter - din de son - ra su - sar - dın Ne ol -

A
ö - ter - din de son - ra su - sar - dın

T
ö - ter - din de son - ra su - sar - dın

B
ö - ter - din de son - ra su - sar - dın

15 *a tempo*

S
du o se - nin tat - lı gür se - sin Sön - dü mü yok - sa -

A
a tempo (Kapalı Ağızla)

T
a tempo (Kapalı ağızla)

B
a tempo (Kapalı ağızla)

18

S
ar - tık ne - fe - sin Ne gü sin

A
Ne gü

T
Ne gü

B
Ne gü

- Aşağıdaki eseri, zihinsel canlandırma yöntemini dikkate alarak seslendiriniz.

Köy Yolunda

Söz-Müzik: Z. Aydın

Moderato

I
Rüz-ga - rın _____ e-ser se - rin se-rin Kır-la - rın ko - ku - su do-lu Bir ka-

II
Rüz-ga - rın _____ e-ser se - rin se-rin Kır-la - rın ko - ku - su do-lu Bir ka-

III
Rüz-ga - rın e - ser se - rin se - rin Kır-la-rın__ ko - ku - su do-lu Bir ka-

6
val _____ ça - lar ha - zin ha - zin Toz - la - nır köy yo - lu

val _____ ça - lar ha - zin ha - zin Toz - la - nır köy yo - lu

val ça - lar ha - zin ha - zin Toz - la - nır köy yo - lu köy yo - lu

10
As - lan yü - rek - li köy yi - ğit - le - ri Kur - a - sı çı - kar or - du - ya ko - şar Bir

As - lan yü - rek - li köy yi - ğit - le - ri Kur - a - sı çı - kar or - du - ya ko - şar Bir

As - lan yü - rek - li köy yi - ğit - le - ri Bir

15

gün ça-vuş o-lup dö-ner ge-ri Ağ-la - ma naz - lı yar yar

gün ça-vuş o-lup dö-ner ge-ri Ağ-la-ma naz - lı yar yar

gün ça-vuş o-lup dö-ner ge-ri Ağ-la-ma naz - lı yar naz - lı yar yar

20

Çın-la - tır har-ma-nı tür - kü-ler Yel gi - bi dö - ner her dö-ven Va-di-

Çın-la - tır har-ma-nı tür - kü-ler Yel gi - bi dö - ner her dö-ven Va-di-

Çın-la - tır har-ma - nı tür - kü-ler Yel gi-bi dö - ner her dö-ven Va-di-

25

Son

ye san - ki ma - sal söy-ler ih - ti - yar de - ğir - men

ye san - ki ma - sal söy-ler ih - ti - yar de - ğir - men

ye san - ki ma - sal söy-ler ih - ti-yar de - ğir men de - ğir-men

29 Trio

Yem-ye - şil kır-la - rı Çi-çek - li ba-yır-la - rı kıs - ka - nır en gü-
 Yem-ye - şil kır-la - rı Ah ba - yır - la - rı kıs-ka - nır en gü-
 Yem - ye-şil kır - la - rı Ah ba - yır - la - rı kıs - ka-nır

35

zel en yu-mu-şak ha-lı-lar bi - le Bu şi - rin ül - ke - de Her -
 zel Ha - lı - lar bi - le Bu şi - rin ül - ke - de Her -
 en gü-zel kıs-ka-nır Bu şi - rin ül - ke-de Her -

40 B.D.

kes ve-rir el e - le Bah-ti - yar köy-le - re ko-şa - lım gel gel
 kes el e - le Bah-ti - yar köy-le - re ko-şa - lım gel gel
 kes el e - le köy-le-re ko-şun köy - le-re köy-le-re ko-şa-lım gel

- Aşağıdaki eseri, tonunu ve ölçü sayısını dikkate alarak seslendiriniz.

Ömür de Çiçek Gibi

İskoç Ezgisi
Söz: A.U. Elöve

Ağırca

I

İn - ce dal - la - rın - da _____ çi - çek sö - ner e - rir _____ Can -
Kor - kunç bir yel e - ser _____ dal - lar kı - rı - la - rak _____ On -
Biz - de yı - kıl - ma - yan _____ sağ - lam yü - rek - ler - dir _____ Te -

II

İn - ce dal - la - rın - da _____ çi - çek sö - ner e - rir _____ Can -
Kor - kunç bir yel e - ser _____ dal - lar kı - rı - la - rak _____ On -
Biz - de yı - kıl - ma - yan _____ sağ - lam yü - rek - ler - dir _____ Te -

6

dan e - ser kal - maz on - da, ö - mür de böy - le - dir _____
da kal - maz can - dan e - ser, ye - re yı - kıl - la - rak _____
miz vic - dan sön - mez i - zan, öl - mez çi - çek - ler - dir _____

dan e - ser kal - maz on - da, ö - mür de böy - le - dir _____
da kal - maz can - dan e - ser, ye - re yı - kıl - la - rak _____
miz vic - dan sön - mez i - zan, öl - mez çi - çek - ler - dir _____

- Aşağıdaki eseri, tonunu ve ölçü sayısını dikkate alarak seslendiriniz.

Güzel Sanatlar Lisesi Marşı

Söz-Müzik: C. Akın

İnanç ve sevgi ile

p Renk - ler - de çiz - gi - ler - de ses - ler - de ez - gi - ler - de

5 süs - le - nir Tür - ki - ye bi - zim - le coş - ku - lu tür - kü - ler - le ler - le *f* Gü -

10 zel sa - nat - lar li - se - si gü - zel sa - nat - lar li - se - si da - ha da mut - lu

15 da - ha da mut - lu çağ - daş Tür - ki - ye - mi - zin se - si Gü - zin se - si Çağ -

19 daş çağ - daş Çağ - daş Tür - ki - ye - mi - zin se - si Çağ - si

24 *mf* Ya - ra - tan el - ler bi - zim - dir söy - le - yen dil - ler bi - zim - dir ler bi - zim - dir *f* Bi -

29 zim - dir da - ha güç - lü Türk yur - du bi - zim - dir da - ha güç - lü

32 Türk kül - tü - rü ay - dın - lık bü - yük ge - le - cek

35 ya - rın - lar - bi - zim - dir bi - zim - dir ya - rın - lar bi - zim - dir

- Aşağıdaki eseri, tonunu ve ölçü sayısını dikkate alarak seslendiriniz.

Öğretmen Marşı

Söz: İ.H. Ertaylan

Müzik: C.M. Altar

Al - nı - mız - da bil - gi - ler - den bir çe - lenk Nu - ra
Can - dan aç - tık ceh - le kar - şı bir sa - vaş Ey bu

doğ - ru can a - tan Türk gen - ci - yiz Yer - yü - zün - de yok - tur ol - maz
yol - da ant i - çen genç ar - ka - daş Öğ - ren öğ - ret hak - kı hal - ka

Tür - ke denk kor - ku bil - mez so - yu - muz
gür - le le coş dur - ma

dur - ma koş **Son** Şan - lı yur - dum her

bu - ca - ğın şan - la dol - sun Yür - dum se - ni yü - celt - me - ye ant - lar ol -

sun Yür - dum se - ni yü - celt - me - ye ant - lar ol - sun

KONTROL LİSTESİ

YÖNERGE: Eser Uygulamaları ünitesindeki bilgi ve becerilerinizi değerlendirmek amacıyla verilen, aşağıdaki kontrol listesini öğretmeniniz ile doldurunuz. Kontrol listesindeki davranışlardan gözlemlenenler için “gerçekleşti”, gözlemlenmeyenler için “gerçekleşmedi” sütununa (✓) işareti koyunuz.

Sıra No	Gözlenecek Davranışlar	Gerçekleşti	Gerçekleşmedi
1	Eserin türünü inceler, bestecisini araştırır ve bulur.		
2	Eserin tonunu, ölçü sayısını-usulünü ve makamını bulur.		
3	Şarkı söylemeye başlamadan önce bedensel ve ruhsal rahatlama için gerekli çalışmaları yapar.		
4	Şarkı söylerken koro ile uyuma dikkat eder.		
5	Koro çalışmalarında gerekli malzemeleri (nota,dosya,vb.) yanında bulundurur.		
6	Eserleri seslendirirken yansıtılmak istenen ifadeleri ve dinamikleri doğru uygular.		
7	Konser sırasında sahneye çıkış ve sahneyi terk ediş biçimlerine dikkat eder.		
8	Konser sırasında şef ile uyuma dikkat eder.		
9	Konser bitiminde selamlama biçimini doğru uygular.		
10	Eseri yorumlarken stil ve yorum özelliklerine dikkat eder.		

Not: Gerçekleştirilen her davranış için 10 puan alınır.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı : .....

Sınıfı : .....

Numarası : .....

Bu çalışmada neler yaptım?

.....
.....
.....

Bu çalışmada neler öğrendim?

.....
.....
.....

Bu çalışmada başarılı olduğum bölümler hangileriydi?

.....
.....
.....

Bu çalışmada en çok zorlandığım bölümler hangileriydi?

.....
.....
.....

Çalışmamı yaparken beklemediğim nelerle karşılaştım?

.....
.....
.....

Bu çalışmayı tekrar yapsaydım şu şekilde yapardım:

.....
.....
.....

NOT: Olumlu kazanımlar teşvik edilmeli ve öğrenci ödüllendirilmelidir. Olumsuz geri bildirimler konusunda ise öğrenciyle görüşülerek gerekli önlemler alınmalıdır.

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

YÖNERGE: Bu form, arkadaşınızı değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmalarınızı en doğru yansıtan seçeneğe (✓) işareti koyunuz.

Etkinlik Adı : .....

Uygulayanın

Adı-Soyadı : .....

Arkadaşının

Adı-Soyadı : .....

Sınıfı : .....

Numarası : .....

Tarih : .....

Sıra No	ÖLÇÜTLER	Her zaman	Bazen	Hiçbir zaman
1	Arkadaşım, etkinlikten önce gerekli egzersizleri yapar.			
2	Arkadaşım, sahneye çıkarken kurallara uyar.			
3	Arkadaşım, diğer arkadaşlarla ve şefle uyumlu çalışır.			
4	Arkadaşım, eserlerdeki armonik yapıya önem verir.			
5	Arkadaşım, koroda şarkı söylerken fiziksel duruşuna dikkat eder.			
6	Arkadaşım, koroda şarkı söylerken disipline önem verir.			
7	Arkadaşım, nefes ve ses uyumuna dikkat eder.			
8	Arkadaşım, başarılı bir performans sergilemeye önem verir.			
9	Arkadaşım, etkinlik genelinde sorumluluk bilinciyle hareket eder.			
10	Arkadaşım, sahne kurallarına dikkat eder.			
TOPLAM				

Not: Değerlendirme formunun sonunda iki kez "bazen" ya da bir kez "hiçbir zaman" seçeneğini işaretlediyseniz arkadaşınızın bu nitelikleri tekrar kazanması için ona önerilerde bulunabilirsiniz.

GRUP DEĞERLENDİRME FORMU

YÖNERGE: Bu form, arkadaşlarınızı değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Arkadaşlarınızın çalışmalarını en doğru yansıtan seçeneğe (✓) işareti koyarak belirtiniz.

Etkinlik Adı : .....

Etkinliği Dolduran

Öğrencinin Adı-Soyadı : .....

Arkadaşlarının

Adı-Soyadı : .....

Öğrenci Numaraları : .....

Sınıfı : .....

Tarih : .....

Sıra No	ÖLÇÜTLER	Her zaman	Bazen	Hiçbir zaman
1	Arkadaşlarım, etkinlikten önce gerekli egzersizleri yapar.			
2	Arkadaşlarım, sahneye çıkarken kurallara uyar.			
3	Arkadaşlarım, diğer arkadaşlarla ve şefle uyumlu çalışır.			
4	Arkadaşlarım, eserlerdeki armonik yapıya önem verir.			
5	Arkadaşlarım, etkinliği gerçekleştirirken fiziksel duruşlarına dikkat eder.			
6	Arkadaşlarım, etkinliği gerçekleştirirken disipline önem verir.			
7	Arkadaşlarım, nefes ve ses uyumuna dikkat eder.			
8	Arkadaşlarım, başarılı bir performans sergilemeye önem verir.			
9	Arkadaşlarım, etkinlik genelinde sorumluluk bilinciyle hareket eder.			
10	Arkadaşlarım, sahne kurallarına dikkat eder.			
TOPLAM				

Not: Değerlendirme formunun sonunda iki kez "bazen" ya da bir kez "hiçbir zaman" seçeneğini işaretlediyseniz arkadaşlarınızın bu nitelikleri tekrar kazanması için onlara önerilerde bulunabilirsiniz.

PROJE GÖREVİ DEĞERLENDİRME FORMU

YÖNERGE: Sınıfınızda 4-5 kişilik gruplar oluşturarak Orta Çağ, Rönesans ve Barok dönemlerinde müzikte olan gelişmeler hakkında araştırmalar yapınız. Elde ettiğiniz bilgileri görselle destekleyiniz. Bir albüm hazırlayıp sınıfınıza sununuz.

Grup çalışması yaparken aşağıdaki adımları izleyiniz:

1. Arkadaşlarınızla iş bölümü yapınız.
2. Çalışma planını hazırlayınız.
3. Konu hakkında kaynak araştırması yapınız.
4. Araştırma sonunda elde ettiğiniz bilgileri sınıflandırınız. Bilimsel gelişmeleri ayrı ayrı inceleyerek ve bu gelişmelerin önemini görsellerle destekleyerek sınıfa sununuz.

Proje görevi değerlendirme formu, aşağıdaki tabloda verilen ölçütlere göre değerlendirilecektir.

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Çok iyi	İyi	Orta	Zayıf	Çok zayıf
	5	4	3	2	1
A-PROJE HAZIRLAMA SÜRECİ					
İş bölümü yapıldı.					
Projeye uygun çalışma planı yapıldı.					
Kaynak araştırması yapıldı.					
Proje plana göre gerçekleştirildi.					
TOPLAM					
B-PROJE İÇERİĞİ					
Türkçe doğru ve etkili konuşuldu.					
Etkin sunu yapıldı.					
Sunu hedefe yönelik materyalle desteklendi.					
TOPLAM					
C-ETKİNLİK ALBÜMÜ HAZIRLAMA					
Etkinlik albümü eksiksiz olarak hazırlandı.					
Kaynak gösterildi.					
TOPLAM					
D-SÜRE					
Ödev zamanında teslim edildi.					
TOPLAM					
GENEL TOPLAM					

Not: : Proje görevi grup (4-5 kişi) çalışması halinde bir aylık süre içinde yapılacaktır. Bir ölçekten alabileceğiniz en yüksek puan 50, en düşük puan 10'dur. Bu puanı 5'lik not sistemine aşağıdaki şekilde çevirebilirsiniz. Örneğin bu ölçekten 40 puan almış olduğunuzu varsayalım;

$$\begin{array}{r} 50 \\ 100 \end{array} \quad \begin{array}{r} 40 \\ x \end{array}$$

 $X=100 \times 40 = 4000 : 50 = 80$ puandır. 80 puanın 5'lik sistemde karşılığı 4'tür. Bu çalışmada başarılı sayılmanız için 70 veya daha fazla puan almanız gerekmektedir.

KENDİMİZİ DEĞERLENDİRELİM

CEVAP ANAHTARI

ÜNİTE ADI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. ÜNİTE						D	E			
2. ÜNİTE					D	A				
3. ÜNİTE				E						
4. ÜNİTE										
5. ÜNİTE										A

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

A

a capella	Çalgı eşliği olmayan koro.
adagio	Yavaş tempo.
akustik	Sesle, sesin doğumu özellikleri, ulaşımı ve alımı ile uğraşan fizik bilimi kolu.
alla marcia	Marş temposunda, marş gibi.
alla turca	Türk müziği benzerinde.
allegretto	Allegrodan daha yavaş tempo.
allegro	Hızlı tempo.
alto	Kadın ve çocuk seslerinin en pes olanı. Terim aynı alandaki erkek sesleri içinde kullanıldığı gibi Fransızcada “viyola”nın karşılığı olarak da kullanılır. Alto anahtarportenin üçüncü çizgisine konan “do” anahtarıdır.
andante	Orta yavaşlıkta tempo.
andantino	Andanteden daha hızlı tempo.
animato	Canlı.
armoni	Akorların kuruluşu, türleri, çevrilmesi, bağlanması, yürüyüşü ve melodi ilintileriyle uğraşan bilgi kolu.
arpej	Bir akora ait seslerin parçalanarak art arda çalınması.
a tempo	İcrada, tempo değişmesinden sonra, yeniden önceki tempoya dönüş.

B

bando	Nefes ve vurmali çalgılardan kurulan, çoğunlukla törenlerde kullanılan çalgı topluluğu.
bariton	Orta kalınlıkta erkek sesi.
bas, basso	En kalın erkek sesi.
bemol	Bir notayı yarım aralık pesleştiren işaret.

C

cantabile	Şarkı söyler gibi.
canto	Şarkı.
canzone	(1) Halk şarkısı. (2) Çoksesli şarkı. (3) Yazı bakımından madrigali andıran, iki yada üç sesli çalgı müziği parçası.
capella	Bir müzik parçasını seslendiren türlü çalgılardan kurulu topluluk.
chaconne	İspanyol kaynaklı olduğu sanılan bir dans. Aslında 4/4 ölçüdedir. Sanat müziğinde kullanılışı, pes alanda tekrarlanan $\frac{3}{4}$ ölçüdeki motif üzerine çeşitlemelere dayanır. Passacaglia'ya benzer.
coda	“Kuyruk” anlamındadır. Bir bestenin sonuna konan bitiş bölümü.
crescendo	Sesi gitgide yükselterek.

D

decrescendo	Gitgide hafifleyerek ve ses yoğunluğunu düşürerek.
diyaz	Bir notayı yarım aralık tizleştiren işaret.
dolce	Tatlı ve yumuşak.
dramma der musica	Müzikli oyun. Opera.
duet, duo	İki ses için müzik.
düzenleme	Bir ortam için yazılmış bir yapıtı bir başka ortama aktarmak. Örnek: Schubert'in şarkılarını Liszt'in piyano için düzenlemesi ya da Bach'ın org yapıtlarını, Stoskovski'nin orkestra için düzenlemesi.

E**ensemble**

Beraberlik, topluluk.

eşlik

İnsan sesi ya da tek çalgı için yazılmış yapıtlarda, başlıca ses ya da seslere yardımcı durumda olan çalgı bölümü.

etude

Çalışma ya da terim parçası. Bu amaçla yazılmış pek çok parça, anlatımla ilgili bağımsızlıkları yönünden, başlı başına birer sanat yapıtı değeri taşımaktadır. Örnek: Chopin veya Debussy'nin piyano "étude"leri.

F**finale**

Konçerto, senfoni, opera gibi uzun, yada çok bölümlü bir bestenin son bölümü.

forte

Güçlü.

G**gavotte**

Fransa'da 18.yy.dan sonra yaygınlaşan ritmik bir dans türü.

glissando

Kaydırma, piyanoda parmağı tuşların üstünden hızla geçirme. Yaylı çalgılarda telin üstünde kaydırma.

glockenspiel

Büyüklerine göre, tınları belirli çelik parçacıklara tokmakla vurularak çalınan, ses boyutları beş oktava dek ulaşan çalgı.

İ**impromtu**

Doğaçtan yorum anlamına gelmekle birlikte 19. yy. da gelişmiş şarkı (Lied) biçiminde yazılmış parçalar için kullanılmıştır.

improvisation

Doğaçtan yorum ya da söyleyiş. Müziği hazırlıksız olarak içe doğduğu gibi, hem yaratma hem de yorumlama sanatı.

interlude

Bir yapıtın ana bölümleri arasında yorumlanan parça.

K**kanon**

Aynı ezginin değişik gruplar tarafından çalınması ya da söylenmesi.

kantat

Operada olduğu gibi, bir metni bir olayı bir konuyu anlatan, fakat sahnede oynamak için hazırlanmamış, bir ya da birkaç solo şarkıcı ve orkestra (ve bazı kere de koro) için yazılmış yapıt.

konçerto

Genellikle tek, bazen de birden çok çalgı için, orkestra eşliğiyle yazılmış beste. Concerto grosso: Küçük bir çalgı grubunun (concertino), orkestranın geri kalan çalgılarıyla (ripieno) karşıt durumda olduğu yapıt.

konservatuvar

Müzik öğrenimi için kurulmuş büyük okullar. İlk konservatuvar Napoli'deki San Maria di Loreto'dur.

kontralto

En pes kadın sesi.

kontrapunta

Birden çok sesi birleştirme kurallarının tümü. Armoniyle yakından ilgilidir.

konzertmeister

Senfoni ya da opera orkestrasında başkemancı. Yalnız kemanlardan ve öbür yaylı çalgılardan değil, yöneticiden sonra bütün orkestranın çalışma beraberliğinden sorumlu kişi.

kuartet

Dört çalgı ya da dört ses için müzik. Dört çalgılık ya da dört seslik topluluk. En yaygın dörtlü çalgılaması, iki keman viyola ve viyolonselden kurulan topluluktur ve bu ortam için sayısız yapıt verilmiştir.

L**largamente, largo**

Geniş anlamında. Çok yavaş tempo.

largo	Largodan az daha hızlı.
leggiero	Hafif.
lento	Yavaş.
M	
melodi	Ritim ögesinden yararlanarak, bir biçim için art arda çizilmiş notalar.
melodram	Müzikle birlikte, melodisiz olarak, düz okuma durumunda söylenen dram. Müzik eşliğiyle bir anlatıcı için hazırlanmış yapıtların türüne verilen ad.
menuetto	17. yy.da ortaya çıkmış. Fransa kaynaklı, üç zamanlı saray dansı.
metronom	Müzikte zaman ölçen, bir parçanın tempo hızını belirten araç.
missa	Katolik Kilisesi tören müziği.
modulation	Bir tonaliteden öbürüne geçme. Modülasyon.
monodram	Tek şarkıcı için opera.
motif	Bir yapıtın kuruluşunun ana ögelerinden biri olarak kullanılan ve bir müzik fikrinin kaynağı olan parça.
O	
oktav	Sekiz sesli aralık.
P	
partisyon	Çalgı ya da ses bölümlerinin birlikte okunmasını sağlamak amacıyla birbiri üstüne sıralanmış notası.
piano, pianissimo	Hafif, yumuşak, çok hafif, çok yumuşak.
piccolo	Küçük flüt. Ses alanı normal flüte kıyasla bir oktav yukarıdan başlar.
piu	Çok.
R	
rapodi	Belirli bir kalıp ve biçime bağlı olmayan, genellikle halk temalarına dayanan çalgı müziği.
resital	Bir konserde tek şarkıcı ya da çalgıcının eşiksiz olarak bir veya birkaç yapıtı sunması.
risoluto	Güçlü, kararlı.
ritm	Zaman içinde var olan müziğin yine zaman içinde belirtilmesi. Ritim müziğin üç ana ögesinden biridir. Öbür ikisi melodi ve armoni. Melodisiz ve armonisiz müzik olabilir ama ritimsiz bir müzik düşünülemez.
romance	Besteciye kesin bir kalıp biçimine uymak zorunda bırakmayan, genellikle duygusal parçalara verilen ad.
S	
scherzo	"Şaka" anlamına gelir.
serenad	Akşam müziği. Akşam yahut gece vakti, açık havada genellikle bir kadının penceresi altında söylenir, çalınır türde parçalara verilen ad.
sonat	Üç ya da dört bölümden kurulmuş yapıtın bütünü.
sonatin	Küçük ve kısa sonat.
soprano	En tiz kadın veya çocuk sesi.
staccato	Notalarda belirtilen sesleri birbirine bağlamadan teker teker ayrı ayrı yorumlama.
stretto	(1) Fuga yazısında, ana konu ile karşılığın üst üste geldiği ve seslerin birbirini daha yakından izlediği bölüm. (2) Parçanın sonunda temponun hızlanması.
süit	16. yy.da bir yandan halk arasında, öte yandan saraylarda gelişmeye ve yaygınlaşmaya başlayan dans parçaları demeti.

T**tema**

Bir bestedeki başlıca müzikal fikir ya da konu.

tempo

Müzikte sesin süresi üzerine kurulmuş, ses hareketlerinin süre ve hızlarını ölçmeye yarayan sistemlerin temeli.

tenor

En tiz erkek sesi.

tonalite

Bir bestede ya da bir beste bölümünde bütün nota ve akorların, bir "çıkış noktası" durumundaki notayla ilgilerini düzenleyen sistemlerin bütünü.

trio

Üç ses ya da çalgı için yazılmış beste. Böyle bir besteyi çalan topluluk.

V**vibrafon**

Maden çubukların üstüne tokmakla vurularak çalınan, her bir çubuğun altında bulunan borunun içindeki havanın, elektronik araçla titreştirilmesiyle elde edilen tınıya sahip çalgı.

vibrato

Titreşim. İnsan sesinde veya türlü çalgılarda, bir notanın yüksekliğini aşağı ve yukarı doğru, sık ya da geniş aralıklı sallandırmayla elde edilir.

virtuoz

Yorumunda teknik ustalığın üstün katına erişmiş kişiler için kullanılan terim.

vivace

Canlı.

voice

Ses.

KAYNAKÇA

- AKKAŞ**, Salih, *Liseler İçin Müzik 1-2-3 Ders Kitabı*, Ocak Yayınları, Ankara, 1999.
- AYDINTAN**, Ziya ve Saip EGÜZ, *Çoksesli Müzik Eğitimi Lise 1-2-3*, İstanbul, 1970.
- ÇEVİK**, Suna, *Koro Eğitimi ve Yönetimi*, Doruk Yayıncılık, Ankara, 1997.
- ÇEVİK**, Suna, *Koro Albümü*, Yurtrenkleri Yayınevi, Ankara, 2000.
- OKYAY**, Erdoğan, *"Dereden Tepeden" Çocuklar İçin Şarkılar*, Ankara Türk Flarmoni Derneği Yayınları, Ankara, 1973.
- SAY**, Ahmet, *Müzik Ansiklopedisi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları Cilt 1-2- 3- 4, Ankara, 1990.
- SAY**, Ahmet, *Müziğin Kitabı*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 2001.
- SUN**, Muammer, *Gençlik Koroları İçin Koro Dağarcığı*, SUN Yayınları, Ankara, 2005.
- SUN**, Muammer, *Kır Çiçekleri-100 Türkü Okullar İçin Seçmeli Halk Türküleri*, Evrensel Müzik Evi, Ankara, 1997.
- SUN**, Muammer-İlteriş SUN, *Elli Yılın En Güzel Okul Şarkıları Birinci Kitap*, Evrensel Müzik Evi, Ankara, 1994.
- ŞİŞMAN**, Ahmet, *Sanata ve Sanat Kavramlarına Giriş*, Yaz Yayınları, İstanbul, 2006.
- TUNALI**, Murat, *Yüreğinle Yaşa*, Yediveren Yayınları, İstanbul, 2013.
- UÇAN**, Ali, *Müzik Eğitimi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 1994.
- ULUÇ**, Murat Özden, *Müzik Sözlüğü*, Yurtrenkleri Yayınevi, Ankara, 2006.

GENEL AĞ ADRESLERİ

- ASLAN**, Ergüven, *Zamanın Kıyısında Yaşayanlara Mektup*, Sokak Kitapları Yayıncılık, İstanbul, 2013,
<http://www.eba.gov.tr/ekitap?icerik-id=3183>, (ET: 25.01.2017, 14.14).
- ÇAPACI**, Kazım, <http://www.kazimcapaci.com/klasikmuzikpdf/ortacag.pdf>, (Erişim Tarihi: 12.12.2016, 22.33).
- TDK**, <http://www.tdk.gov.tr>
- EBA**, <http://www.eba.gov.tr>

GÖRSEL KAYNAKÇA

- Sayfa 18**, Görsel 1. <https://www.dreamstime.com>, (ID.16382725. - Erişim Tarihi: 13.01.2017)
- Sayfa 22**, Görsel 2. <https://www.dreamstime.com>, (ID. 2865966 - Erişim Tarihi: 15.01.2017)
- Sayfa 41**, Okuma Parçası Görseli <https://www.dreamstime.com>, (ID. 11079192 - Erişim Tarihi: 19.01.2017)
- Sayfa 64**, Okuma Parçası Görseli <https://www.dreamstime.com>, (ID. 18577702 - Erişim Tarihi: 22.01.2017)
- Sayfa 80**, Görsel 19. <https://www.dreamstime.com>, (ID.8085682. - Erişim Tarihi: 27.01.2017)
- Sayfa 81**, Görsel 20. <http://artpaintingartist.org/the-music-of-a-bygone-age-by-john-melhuish-strudwick/>
(Erişim Tarihi: 13.01.2017)
- Sayfa 83**, Görsel 22. <http://www.metmuseum.org/exhibitions/listings/2000/evaristo-baschenis>
(Erişim Tarihi: 27.01.2017)
- Fotoğraflar ve diğer görseller**, kitabın grafik tasarım uzmanları tarafından hazırlanmıştır.

